

**ÖZEL ÖĞRETİM KURUMLARINDAKİ
MÜZİK EĞİTİMİNİN
DEĞERLENDİRİLMESİ
(ANTALYA İLİ ÖRNEĞİ)**

Başak AYTAÇ AYAZ

Yüksek Lisans Tezi

Danışman: Prof. Dr. Emel Funda TÜRKMEN

Temmuz, 2019

Afyonkarahisar

T.C.
AFYON KOCATEPE ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
MÜZİK ANASANAT DALI
YÜKSEK LİSANS TEZİ

ÖZEL ÖĞRETİM KURUMLARINDAKİ
MÜZİK EĞİTİMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ
(ANTALYA İLİ ÖRNEĞİ)

Hazırlayan
Başak AYTAÇ AYAZ

Danışman
Prof. Dr. Emel Funda TÜRKMEN

AFYONKARAHİSAR 2019

YEMİN METNİ

Yüksek Lisans tezi olarak sunduğum “Özel Öğretim Kurumlarındaki Müzik Dersinin Değerlendirilmesi (Antalya İli Örneği)” adlı çalışmanın, tarafımdan bilimsel ahlak ve geleneklere aykırı düşecek bir yardıma başvurmaksızın yazıldığını ve yararlandığım eserlerin Kaynakça’ da gösterilen eserlerden oluştuğunu, bunlara atıf yapılarak yararlanmış olduğumu belirtir ve bunu onurumla doğrularım.

22.07.2019

Başak AYTAÇ AYAZ

TEZ JÜRİSİ KARARI VE ENSTİTÜ ONAYI

JÜRİ ÜYELERİ

Tez Danışmanı : Prof.. Dr. Emel Funda TÜRKMEN

Jüri Üyeleri : Dr. Öğr. Üyesi Safiye YAĞCI

: Dr. Öğr. Üyesi Sonat COŞKUNER

İmza

Müzik Anasanat Dalı Tezli Yüksek Lisans Programı öğrencisi Başak AYTAÇ AYAZ' ın “Özel Öğretim Kurumlarındaki Müzik Eğitiminin Değerlendirilmesi (Antalya İli Örneği)” başlıklı tezi, 22/07/2019 günü saat 13:00’ de Afyon Kocatepe Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Sınav Yönetmeliği’ nin ilgili maddeleri uyarınca yukarıda isim ve imzaları bulunan jüri üyeleri tarafından değerlendirilerek kabul edilmiştir.

Doç. Dr. Elbeyi PELİT
MÜDÜR

ÖZET

ÖZEL ÖĞRETİM KURUMLARINDAKİ MÜZİK EĞİTİMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ (ANTALYA İLİ ÖRNEĞİ)

Başak AYTAÇ AYAZ

AFYON KOCATEPE ÜNİVERSİTESİ

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

MÜZİK ANASANAT DALI

Temmuz 2019

Danışman: Prof. Dr. Emel Funda TÜRKMEN

Bu araştırma, özel öğretim kurumlarında verilmekte olan müzik derslerini okul yönetimi ve müzik öğretmenlerinin bakış açısından incelemek ve karşılaşılan sorunların çözülmesine yardımcı olmak, derslerin daha verimli geçmesini sağlamak amacı ile yapılmıştır.

Araştırma kapsamında Antalya İli genelinde özel öğretim kurumlarında verilmekte olan müzik dersleri ele alınmıştır. Çalışma kapsamına alınan okullar ile gönüllülük esasına dayalı olarak görüşme yapılmıştır.

Tarama modelinin esas alındığı bu betimsel çalışmada nitel araştırma teknikleri ile elde edilen veriler işlenmiş ve elde edilen verilerden bulgulara ulaşılmış, bulguların yorumlanmasından sonra önerilere yer verilmiştir.

Verilere bakıldığında özel öğretim kurumlarında verilmekte olan müzik eğitiminin her özel okulda aynı olmadığı ve ders saatlerinin farklılık gösterdiği

görülmüştür. Genel olarak yönetici ve öğretmenlerin görüşleri arasında bir tutarlılık tespit edilmiş, sadece bir okulda müzik odası konusunda ve ders saatleri konusunda yönetici ve öğretmenlerin aynı görüşte olmadıkları tespit edilmiştir. Yapılan araştırmada ortaya çıkan çeşitli sorunlara ilişkin çözüm önerileri sunulmaya çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Özel öğretim kurumları, müzik eğitimi, milli eğitim, müzik öğretmeni görüşleri, yönetici görüşleri.

ABSTRACT

EVALUATION OF MUSIC EDUCATION IN PRIVATE TEACHING INSTITUTIONS (CASE OF ANTALYA PROVINCE)

Başak AYTAÇ AYAZ

AFYON KOCATEPE UNIVERSITY

THE INSTITUTE OF SOCIAL SCIENCES

DEPARTMENT OF MUSIC

July 2019

Advisor: Prof. Dr. Emel Funda TÜRKMEN

This research was conducted to examine the music lessons given in private education institutions from the points of view of school management and music teachers and to help solving the problems encountered and to make the lessons more efficient.

Within the scope of the research, music lessons given in private education institutions in Antalya Province were discussed. Interviews were conducted with the schools included in the study on a voluntary basis.

In this descriptive study based on the screening model, the data obtained through qualitative research techniques were processed and attained from the data obtained, and recommendations were made after the interpretation of the findings.

When the data is examined, it is seen that the music education given in the private education institutions is not the same in every private school and the hours of the lessons vary. In general, there was coherence between the views of the administrators and teachers; it was found that administrators and teachers did not agree on the music room and school hours in only one school. In this research, it has been tried to present solutions for various problems.

Keywords: Private education institutions, music education, national education, music teacher's opinions, manager's opinions.

ÖNSÖZ

Çalışmanın gerçekleşmesinde desteğini hep hissettiğim ve sabırla yardımını esirgemeyen değerli danışman hocam sayın Prof. Dr. Emel Funda TÜRKMEN'e, eğitim sürecim boyunca yol gösteren değerli hocam Prof. Dr. Uğur TÜRKMEN'e, tez çalışmamda yardımcı olan arkadaşım Filiz YILDIZ'a, tez çalışmam boyunca manevi desteğini esirgemeyen değerli eşim A. Utku AYAZ'a, eğitim hayatım boyunca maddi, manevi desteğini esirgemeyen sevgili annem H. Devrim AYTAÇ'a teşekkürlerimi sunarım.

Başak AYTAÇ AYAZ

İÇİNDEKİLER

YEMİN METNİ	ii
TEZ JÜRİSİ KARARI VE ENSTİTÜ MÜDÜRLÜĞÜ ONAYI ...Hata! Yer işareti tanımlanmamış.	
ÖZET.....	iv
ABSTRACT	vi
ÖNSÖZ.....	viii
TABLolar LİSTESİ.....	xi
GİRİŞ	1

BİRİNCİ BÖLÜM ARAŞTIRMANIN İÇERİĞİ

1. ÖZEL ÖĞRETİM KURUMLARI	3
1.1. ÖZEL OKULLAR	3
1.2. ÖZEL OKULLARIN TARİHİ SÜREÇTEKİ YERİ	5
1.3. CUMHURİYET DÖNEMİNDE ÖZEL OKULLAR	8
1.4. MİLLİ EĞİTİM MÜFREDATINDA MÜZİK DERSİNİN YERİ	10
1.4.1. Milli Eğitim Bakanlığı Tarihsel Süreci	10
1.4.2. Milli Eğitim Bakanlığı Müzik Öğretim Programları	13
1.4.3. Müzik Dersi Öğretim Programında Alana Özgü Beceriler	16
2. PROBLEM VE ALT PROBLEMLER	18
3. ARAŞTIRMANIN AMACI.....	19
4. ARAŞTIRMANIN ÖNEMİ.....	19
5. ARAŞTIRMANIN SAYILTI LARI	19
6. ARAŞTIRMANIN SINIRLILIK LARI	20

İKİNCİ BÖLÜM YÖNTEM

1. ARAŞTIRMANIN MODELİ	21
2. ÇALIŞMA EVRENİ VE ÖRNEKLEMİ	22
3. VERİLERİN TOPLANMASI.....	23
4. VERİLERİN İŞLENMESİ VE ÇÖZÜMLENMESİ	27

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM BULGULAR VE YORUM

1. BİRİNCİ ALT PROBLEME İLİŞKİN BULGULAR VE YORUM	28
2. İKİNCİ ALT PROBLEME İLİŞKİN BULGULAR VE YORUM.....	31
3. ÜÇÜNCÜ ALT PROBLEME İLİŞKİN BULGULAR VE YORUM.....	34
4. DÖRDÜNCÜ ALT PROBLEME İLİŞKİN BULGULAR VE YORUM.....	39

SONUÇ VE ÖNERİLER.....	46
KAYNAKÇA	49
EKLER.....	52

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1. Öğretmenlerin Özel Okullardaki Müzik Derslerini Yürütme Yıllarına Göre Durumu	23
Tablo 2. Öğretmenlerin Aynı Okulda Kaç Yıldır Çalıştığına Yönelik Durum	24
Tablo 3. Öğretmenlerin Mezun Oldukları Okul Türü	24
Tablo 4. Müzik Öğretmenlerinin Eğitim Durumuna İlişkin Durum	25
Tablo 5. Müzik Öğretmenlerinin Hangi Çalgılara Hâkim Olduklarına İlişkin Durum	25
Tablo 6. Kurum Yöneticilerinin Branşlarına İlişkin Durum	26
Tablo 7. Kurum Yöneticilerinin Kurumlarındaki Görev Sürelerine İlişkin Durum..	26
Tablo 8. Müzik Öğretmenlerinin Okullarında Bulunan Müzik Odalarının Sayısına İlişkin Görüşleri	28
Tablo 9. Kurum Yöneticilerinin Kurumlardaki Müzik Odası Sayısına İlişkin Görüşleri	29
Tablo 10. Müzik Öğretmenlerinin Kendilerine Ait Müzik Odasının Bulunmasına İlişkin Görüşleri	29
Tablo 11. Müzik Öğretmenlerinin Müzik Odalarındaki Çalgıların Yeterliliğine İlişkin Görüşleri	30
Tablo 12. Kurum Yöneticilerinin Müzik Odalarındaki Çalgıların Yeterliliğine İlişkin Görüşleri	30
Tablo 13. Müzik Öğretmenlerinin Müzik Derslerinde Ritim (Orff) Çalgılarını Kullanmalarına İlişkin Görüşleri	31
Tablo 14. Müzik Öğretmenlerinin Müzik Ders Müfredatını Ne Şekilde Kullandıklarına İlişkin Görüşleri	32
Tablo 15. Müzik Öğretmenlerinin, Okullarındaki Müzik Derslerinin Çalgıya mı Toplu Müzik Dersine mi Yönelik Yapılmasına İlişkin Görüşleri.....	32
Tablo 16. Müzik Öğretmenlerinin Müzik Derslerinde Bilgisayar ve Teknolojik Cihazlar Kullanmalarına İlişkin Görüşleri.....	33
Tablo 17. Müzik Öğretmenlerinin Müzik Ders Saatlerinin Yeterliliğine İlişkin Görüşleri	33
Tablo 18. Müzik Öğretmenlerinin Yapılan Etkinliklerin Sergilenmesi İmkânına İlişkin Görüşleri	34
Tablo 19. Kurum Yöneticilerinin Kurumda Yapılan Etkinliklerin Yeterliliğine İlişkin Görüşleri	34
Tablo 20. Kurum Yöneticilerinin Öğrencilerin Müzik Dersine Olan İlgiğine İlişkin Görüşleri	35
Tablo 21. Müzik Öğretmenlerinin, Öğrencilerin Müzik Dersinden Beklentilerine İlişkin Görüşleri	35
Tablo 22. Müzik Öğretmenlerinin Öğrencilerin Sevdiği Etkinliklere İlişkin Görüşleri	36
Tablo 23. Müzik Öğretmenlerinin Öğrencilerin Sevdikleri Çalgılara İlişkin Görüşleri	36
Tablo 24. Müzik Öğretmenlerinin Öğrencilerin Sevmediği Etkinlere İlişkin Görüşleri	37
Tablo 25. Müzik Öğretmenlerinin Öğrencilerin Sevmediği Çalgılara İlişkin Görüşleri	38

Tablo 26. Müzik Öğretmenlerinin Öğrencilerin Müzik Derslerine İlgilerine İlişkin Görüşleri	38
Tablo 27. Müzik Öğretmenlerinin Öğrencilerin Müzik Dersini Sevme ve Keyif Almasına İlişkin Görüşleri	39
Tablo 28. Müzik Öğretmenlerinin Velilerin Müzik Dersine Bakış Açısına İlişkin Görüşleri	39
Tablo 29. Müzik Öğretmenlerinin Velilerin Etkinliklere Olan Desteğine İlişkin Görüşleri	40
Tablo 30. Kurum Yöneticilerinin Öğrencilerin Müzik Derslerinden Beklentilerine İlişkin Görüşleri	41
Tablo 31. Kurum Yöneticilerinin Velilerin Müzik Dersine Yaklaşımına İlişkin Görüşleri	41
Tablo 32. Kurum Yöneticilerinin Kurumlarında Verilmekte Olan Müzik Eğitimi Yeterli Bulmalarına İlişkin Görüşleri	42
Tablo 33. Kurum Yöneticilerinin Müzik Eğitiminden Beklentilerine İlişkin Görüşleri	42
Tablo 34. Müzik Öğretmenlerinin Kurum Yönetiminin Müzik Derslerine Yönelik Beklentilerine İlişkin Görüşleri.....	43
Tablo 35. Velilerin Öğrencilerinin Müzik Eğitimi Almalarına Olan Yaklaşımlarını Gösteren Dağılım	43
Tablo 36. Velilerin Müzik Derslerinden Beklentilerini Gösteren Dağılım	44

GİRİŞ

Özel öğretim kurumları, özel teşebbüs tarafından eğitim alanında yapılan çalışmalar olarak ifade edilebilir. Bu kurumlar devlet okullarının verdiği hizmeti, öğrencilerin velilerinden tahsil etmektedir ve verilen eğitim karşılığında bir ücret almaktadır. Bu nedenle verilen eğitimin devlet okullarından farklı ve daha nitelikli olması beklenir çünkü bu nitelik karşılanmadığında müşteri konumundaki öğrencilerin ya da velilerin başka kurumlara kayması olasılığı vardır.

Bu durum genel olarak özel öğretim kurumlarındaki derslerin ortam ve verilmiş biçiminin ve kullanılan öğretim tekniklerinin sürekli geliştirilmesinin gereğini ortaya koymaktadır.

Müzik eğitimi de diğer alanlarda olduğu gibi özel öğretim kurumlarında dikkatle ele alınması gereken alanlardan biri olarak karşımıza çıkmaktadır. Müzik eğitiminin öğrenciler üzerindeki etkilerinin daha bilimsel verilerle ortaya konmaya başlaması, velilerin çocuklarına müzik eğitimi aldırma ve bir çalgı üzerindeki becerilerini geliştirmeleri yolunda çaba sarf etmelerine yol açmaktadır.

Bu görüşlere dayalı olarak müzik eğitimine verilen önemin özel öğretim kurumlarında devlet okullarından biraz daha farklı olduğu söylenebilir.

Bu araştırmada, ülkemizde uzun bir süredir faaliyet göstermekte olan özel okullarda verilen müzik eğitimi ele alınmış, yönetici ve öğretmenlerin görüşleri tespit edilmeye ve özel öğretim kurumlarındaki müzik eğitiminin durumu betimlenmeye çalışılmıştır.

Araştırma Antalya ili merkezinde faaliyetlerini yürütmekte olan özel okullarla ve bu okullarda görev yapmakta olup çalışmaya katılmaya istekli yönetici ve müzik öğretmenleriyle yürütülmüştür. Antalya Türkiye'nin beşinci büyük ili olması, eğitim açısından geniş ve çeşitli imkânları sunabilmesi ve özel okullar açısından 61 özel öğretim kurumunun hizmet veriyor olması dolayısıyla farklı seçenekleri barındırıyor olması vb. açılardan araştırmanın yürütülmesine uygun bir ortam oluşturmaktadır.

Araştırmada, kaynak tarama yöntemiyle çeşitli kaynaklara ulaşılmış, elde edilen bilgiler doğrultusunda, özel okul kavramının incelenmiş, Antalya iline bağlı

özel öğretim kurumlarındaki yönetici ve müzik öğretmenleri ile yapılmış görüşme yoluyla müzik eğitimi ele alınmıştır. Araştırma betimsel yöntemlere dayalı olarak nitel araştırma tekniklerinin kullanıldığı bir araştırmadır.

Araştırmanın sonucunda Antalya'daki özel öğretim kurumlarında görev yapmakta olan müzik öğretmenlerinin büyük çoğunluğunun lisans mezunu olduğu,

Bu kurumlarda genel olarak en az bir müzik odalarının bulunduğu, bu kurumlarda yapılan müzik derslerinin toplu sınıf müzik dersi olduğu, göre velilerin müzik derslerinden beklentileri daha çok bir çalgı çalabilmeleri ve iyi bir müzik kültürüne sahip bireyler yetişmesi yönünde olduğu,

Müzik eğitimcilerine göre ders saatlerinin arttırılması, özellikle bireysel çalgı eğitimi verilen öğrenci sayılarının minimuma indirilmesi müzik dersinin daha verimli geçmesine olanak sağlayacağı düşüncesine karşı yönetici görüşlerine dayanarak velilerin çocuklarının aldıkları sınavlara yönelik derslerin (Matematik, Kimya, Türkçe vb.) eğitim - öğretim hayatı boyunca aksamaması için müzik ders saatlerinin uygun olduğu bilgisine ulaşılmıştır.

Bu çalışma göstermiştir ki özel öğretim kurumlarının büyük bir kısmında öğrenci ve öğrenci velileri temel alınarak müzik ders programları belirlenmektedir. Yönetici ve müzik eğitimcilerinin vermiş olduğu bilgilere dayanarak velilerin isteklerine göre dersler toplu sınıf dersi veya çalgıya yönelik seçmeli yapılmaktadır.

BİRİNCİ BÖLÜM

ARAŞTIRMANIN İÇERİĞİ

1. ÖZEL ÖĞRETİM KURUMLARI

1.1. ÖZEL OKULLAR

Özel öğretim kurumlarının geçmişine bakıldığında oldukça eski tarihlere kadar gidilebileceği görülmektedir. Özel öğretim kurumlarının özel teşebbüslerin yürüttüğü eğitim faaliyetlerini kapsadığı söylenebilir.

“Özel Okullar; Milli Eğitim Bakanlığı’nın denetim ve gözetim altında çalışan, bir ücret karşılığı eğitim hizmeti veren, yerli, yabancı, gerçek ya da tüzel kişilerin açtığı özel eğitim-öğretim yeri olarak tanımlanabilir” (Altuğ Dönmez, 2015: 16-17).

Özel öğretim (özel okul) anlayışı Selçuklular döneminde, üst düzey yöneticilerinin bilim adamlarından özel dersler almalarıyla başlamış olup Osmanlı İmparatorluğu’nun yüzünü batıya çevirdiği dönemde yoğunlaşmıştır (Eren, 2005: 11).

Müslüman halkın farklı dil ve dindeki çeşitlilik sonucu bu okullara maddi imkanları yerinde olanların rağbet etmesi sonucu Türkler özel okul açma girişiminde bulunmuşlardır. 1868 yılında açılan Galatasaray Sultanisi Türklerin açtığı ilk özel okuldur. Devlet tarafından açılmış bu okul farklı kültür ve dinlerin mensuplarını ortak bir müfredatla birleştirmiştir. 15 Ocak 1884’te İstanbul’da rüşdiye düzeyinde

açılan ‘Şems-ül Maarif’ özel girişimciler tarafından açılan ilk Türk okuludur (Küçükçayır, Cemaloğlu, 2018: 88).

“ ‘Özel öğretim’ genel (resmî) Öğretimin karşıtını ifade eder. Ancak ‘özel öğretim’ kavramının tek tek derslerin öğretimini ifade eden ‘özel öğretim yöntemleri’ kavramı ile bedensel ve zihinsel özürleri bulunanların veya üstün yetenekli çocukların eğitim ve öğretimi anlamına gelen ‘özel eğitim’ kavramıyla karıştırılmasından dolayı ‘özel eğitim’ kavramı yerine ‘özel okullar’ kavramının kullanılması tercih edilmektedir” (Sayhan, 2011: 117).

625 sayılı kanunun hükmüne göre özel öğretim kurumları aşağıdaki gibi sıralanmaktadır;

1. Özel Türk Okulları: T.C. Uyruklu gerçek ve tüzel kişiler tarafından açılan okullardır.

2. Özel Yabancı Okulları: Yabancı gerçek ve tüzel kişiler tarafından açılan okullardır.

“Osmanlı İmparatorluğu döneminde yabancılara verilen imtiyazlar 24 Temmuz 1923’de kaldırılmış, ancak yabancıların okul açmalarına verilen izin devam etmiştir. Ülkemizdeki yabancı okullar Milli Eğitim Bakanlığının onaylayacağı program ve yönetmeliklere göre eğitim -öğretime devam ederler” (Çakar, Dılmaç, 1999: 3).

3. Azınlık okulları: Azınlıkta bulunan Müslüman olmayan cemaatlerce (Ermeni, Rum, Musevi...) açılan özel okullardır.

“24 Temmuz 1924 Lozan Barış Antlaşmasına göre oluşabilecek her türlü okul masrafları cemaatler tarafından karşılanacaktır. Kendi dillerinde eğitim yapabilmelerine karşın Türkçe zorunlu olarak okutulmaktadır. Türkçe dersleri Türk öğretmenler tarafından verilmektedir. 1924’ten sonra Türkiye Cumhuriyeti okullardaki dini propagandaları yasaklamış ve bu okulları denetim altına almıştır” (Çakar, Dılmaç, 1999: 3).

4. Milletlerarası Özel Öğretim Kurumları: Yalnız yabancı uyruklu öğrencilerin devam edebileceği, yabancı uyruklu gerçek ve tüzel kişiler tarafından, doğrudan veya Türk vatandaşlarıyla veya tüzel kişilerce açılan öğretim kurumlarıdır.

5. Özel Dershaneler: Günümüzde kapatılmıştır.

6. Özel Kurslar: Yaygın eğitim müessesesi olarak faaliyet gösteren, öğrenciler için olduğu kadar yetişkinleri de kapsayan, belli alanlarda beceri ve meslek kazandırmayı amaçlayan (Bale, Müzik, Resim, Tiyatro...) özel öğreti kurumlarıdır.

7. Öğrenci Etüd Eğitim Merkezi: 625 sayılı kanunun bazı maddelerini değiştirmiş olan 3035 sayılı kanuna göre Milli Eğitim Sistemi'mize mal edilmiştir (Babacan, Kırar, Ağaakanlı, Demirbaş, 1991: 12: 13: 15).

Özel Okulların gelişmesi şu üç temele bağlanabilir;

1. Devlet okullarının artan öğrenci sayısını karşılayamaması
2. Devlet okullarının nitelik bakımından gün geçtikçe yetersiz kalması
3. Daha iyi eğitim alma arzusuyla velilerin özel okullara yönelmesi. (Çakar, Dılmaç, 1999: 4).

1.2. ÖZEL OKULLARIN TARİHİ SÜREÇTEKİ YERİ

Özel okulların geçmişi neredeyse Osmanlı döneminde kurulan Devlet okulları kadar eskidir.

Özel okullarla ilgili bilgi ve belgeler bulunmaktadır. İlk kapsamlı belge 1856 yılında yayımlanmış olan Islahat Fermanı'dır. İlk özel okullar, imparatorluk bünyesinde olan azınlık mensupları çocuklarının devam ettiği okullardır. Daha sonraları yabancılar tarafından açılmış özel okullar faaliyete geçmiştir (Eren, 2005: 12).

Tanzimat dönemi, 1839 - 1876 yılları arasındadır. Tanzimat 'düzeltmeler, düzenlemeler' anlamına gelmektedir. Bu dönemde devlet, çağdaş bir anlayışla kurulmaya çalışılmış, Padişahın iradesinin yerini kurallar ve cemaat yönetimi almaya başlamış veya en azından onların görüşlerinin alınması yoluyla katkıda bulunmalarına önem verilmiştir (Binbaşioğlu, 2009: 104).

Osmanlı Devleti'nin siyasi ve ekonomik bakımdan sıkıntılı olduğu dönemde Özel İslam Mektepleri ortaya çıkmıştır. Bu dönemlerde batılı devletler ile arasındaki mesafeyi kapatma çabası içerisinde giren devlet yönetimi, devleti çöküşten kurtarmak

amacıyla çareler ararken eğitim konusu üzerinde durmanın gereğini görmüş ve halkını eğitime sorumluluğunu üstlenmiştir (Keçeci Kurt, 2012: 106).

Subaşı ve Dinler’e göre;

Özel okulların 126 yıllık bir geçmişi olduğu yazılı kaynaklara dayanılarak söylenebilir (2003: 19).

İmparatorluk döneminin ‘Mahalle Mektepleri’ bir çeşit özel okul görünümündedir. 1869 Maarif-i Umumiye Nizamnamesi’nde ‘Mekatib-i Umumiye’ ve ‘Mekatib-i Hususiye şeklinde adlandırılmış ve özellikle ‘Mekatib-i Hususiye’ hükmü günümüz özel Türk okullarının ilk filizlerinin yeşermesinin başlangıcı olmuştur (Eren, 2005: 13).

Özel okullar başta azınlıkların (yabancı dilde öğretim yapan okullar) oluşturduğu okullar olarak açılmıştır.

“1876 yılında yürürlükte olan ve eğitim-öğretimi düzenleyen ‘Kanun-i Esasîyesi’nde’ yer alan hükümler, Osmanlı Devleti’nde üç türlü özel okulun faaliyette bulunduğunu göstermektedir.

Bunlar;

- a- Çoğunlukla Müslümanlar tarafından açılmış bulunan medrese ve mektepler,
- b- Tanzimat okulları,
- c- Yabancı dilde öğretim yapan okullar (azınlık ve yabancı okulları)” (Subaşı ve Dinler, 2003: 19).

“Yabancı özel okullara kabul edilen Müslüman çocuklar eskiden daha çok prens, paşa, yüksek şahsiyetler, banka müdürleri, komisyoncular, tıp doktorları, hukukçular gibi sosyal gruplardan kısacası, elit tabakadan gelmekteydiler. Bu tip aileler, çocuklarını bu okulların imtihanlarına daha iyi hazırlama imkânlarına sahip oldukları için eski durumun pek fazla değişmediğini söyleyebiliriz ” (Sayhan, 2011: 119).

“Özel okullar Maarif Nezareti’nin kuruluşundan itibaren diğer öğretim kurumları ile beraber devletin denetim ve gözetimi altında faaliyet göstermişlerdir. 10 Şubat 1864’de Meclis-i Maarif’in ikiye bölünerek özel okullar dairesinin kuruluşuyla özel öğretim kurumlarıyla ilgilenen müstakil bir daire meydana gelmiştir” (Subaşı ve Dinler, 2003: 19).

“Husûsî mekteplerin kurulması için gereken şartlar şunlardır:

- Bu mekteplerin muallimlerinin elinde Maârif Nezareti tarafından ya da mahallî maârif idareleri tarafından verilmiş şahâdetnâmelerin bulunması,
- Mekteplerde terbiye ve ahlâk kurallarına ve politikaya (Devletin Politikası) aykırı ders okutturulmaması ve ders programları ve kitaplarının Maârif Nezareti ya da vilayet maârif idaresi ve vilayet valisi tarafından tasdik edilmesi,
- Dersaadet’te Maârif Nezareti, taşrada ise vilayet maârif idaresi ile vilayet valisi tarafından resmi ruhsat verilmesi” (Keçeci Kurt, Akt. Cevat, 2001: 446).

Eğitim reformları II. Abdülhamit zamanında sadece İstanbul ile sınırlı kalmamış eğitimi ülke genelinde yaygınlaştırmıştır. Eğitime verdiği önemle tanınan II. Abdülhamit eğitim konusunda çalışmalar yayınlamış, eğitim istatistikleri, okul tarihleri için bakanlıkta yeni bir birim kurmuş ve ilk istatistikler yayınlanmıştır. II. Abdülhamit döneminde yayınlanan ‘Maarif Salnameleri’ ile bu dönem eğitim çalışmaları hakkında önemli bilgilere ulaşıldığı belirtilmektedir (Keçeci Kurt, 2012: 110-111).

1878 - 1908 yılları arası, özel eğitime muhtaç olan vatandaşların gidebilecekleri özel okulların yanı sıra; Zedegon Mektebi, Dilsizler ve Körler Okulu, Şemsül Maarif, Mekteb-i Hamidiye, Darüttalim, Nümune-i Teraki, Mekteb-i Osmani, Rehber-i Marifet, Ravza-ı Terakki, Maşrik-i Füyüzat, Aşiret Mekteb-i İhümayuna gibi özel okullar da açılmıştır.

Darüşşafaka-i İslamiye tarafından Haziran 1878’ de açılmış ve halen Özel Darüşşafaka İlköğretim Okulu ve Lisesi olarak faaliyette olan okul günümüz özel Türk okullarının ilk örneğidir. Aralık 1885’te Feyzi-i Sıbyan adıyla açılmış Özel Fevziye Okulları ise yine halen faaliyet gösteren özel Türk okulları arasında yer almaktadır (Eren, 2005: 13).

Özel okulların sorunları ve çözüm önerileri adlı panele konuşmacı olarak katılan Kamburoğlu’na göre;

Osmanlı - Rus Harbi sırasında devlet maddi sıkıntılar içine düşmüş eğitim hizmetleri ve okul açılması hususunda devlete ait olan vazifeyi milletin üstlendiği, kiminin ilmini, kiminin de servetini ortaya koyarak özel okulların açılmasına olanak sağlandığı görülmüştür (İstanbul Ticaret Odası, 1997: 27).

II. Meşrutiyet Dönemi 1908 - 1920 arası dönemi kapsamaktadır. Bu dönemde İslamcılık, batıcılık ve Türkçülük önemlidir. İslamcılık ülkenin sömürgeleştirilmesine karşı çıkan Müslümanların duygu ve düşüncelerini dile getirmeye çalışırken, batıcılık Cumhuriyet döneminde daha belirgin bir şekilde ortaya çıkmıştır (Binbaşıoğlu, 2009: 268).

1.3. CUMHURİYET DÖNEMİNDE ÖZEL OKULLAR

Cumhuriyet Döneminde eğitim ülkenin siyasal, toplumsal ve ekonomik durumuyla ilişkilidir. 1920’lerde ülkenin ekonomik durumunun iyi olmadığı buna rağmen eğitimin önemle ele alındığı görülmektedir.

“1921 yılında Ankara’da toplanan Maarif Kongresi’nin eğitim tarihimiz içinde önemli bir yeri vardır. Bu kongre okul ve öğrenci mevcudunu tespit etmek, bu konuda yapılması gereken çalışmaları belirlemek ve eğitime millî bir yön vermek amacıyla toplanmıştır. Eğitim tarihimizde bir dönemin başlangıcı olarak görülmesi gereken bu kongrede Atatürk, eğitim, bilim ve kültür alanındaki düşüncelerini, yapılacak inkılâpların esaslarını, öğretmenler için neler düşündüğünü ve onlardan neler beklediğini anlatan tarihî bir konuşma yapmıştır. Yeni kurulan devletin çağdaşlaşma yolunda ilerlemesi için atılan adımların, yapılan inkılâpların halk tarafından benimsenmesinde, eğitim alanındaki yenilikler büyük rol oynamıştır”(Kapluhan,2014).

15 Temmuz 1921 de Ankara’da toplanan Maarif kongresi ile eğitimin ilk hareketi başlamış, Türkiye cumhuriyetinin ilanından sonra yeni bir eğitim sistemi kabul edilmiştir. Okul örgütü ve programlar değişmiş, Türk ulusunun kendine özgü eğitim öğretim programı oluşturulmuştur. Bu yeni anlayışa göre;

- Cumhuriyet eğitimi laiktir.
- Cumhuriyet eğitimi ulusalcıdır.
- Cumhuriyet eğitimi halkçıdır.
- Cumhuriyet eğitimi cinslerin eşitliğine dayanmaktadır.
- Cumhuriyet eğitimi devrimcidir (Binbaşoğlu, 2009: 371-372-373).

Lozan Antlaşması’nda yabancılara ait okullar ile ilgili bir hüküm yoktur. Halen faaliyet göstermekte olan Fransız, İngiliz, İtalyan okulları Lozan Antlaşması sonunda karşılıklı mektuplar ile tanınmıştır (Eren, 2005: 19).

“Cumhuriyetin ilanından sonra çıkarılan (3 Mart 1924) sayılı Tevhid-i Tedrisat yasası ile;

- Arapça eğitim yapan medrese ve mektepler kapatıldı. Yerine Türkçe öğretim veren okullar teşvik edildi.
- Bütün eğitim ve kültür kurumları Milli Eğitim Bakanlığına bağlandı. Lozan Antlaşması’nın teminatı altında bulunan azınlık ve yabancı okullar dahil bütün özel okullar, resmi okullara uygun şekilde, eğitim ve öğretimde birlik ve bütünlüğe kavuşturuldu” (Subaşı ve Dinler, 2003: 19).

Azınlık okullarının ğretim programlarını Milli Eğitim Bakanlığı onayı sonrası uygulanabilmektedir. Azınlık okulları T.C. uyruklu gerçek kişilerce veya kişilere bağlı olan vakıf ve derneklerin oluşturduğu azınlık tüzel kişilerinin adına kayıtlıdır (Eren, 2005: 16).

“Cumhuriyet döneminde Türklerin giriştiği özel öğretimde her düzeyde gelişmeler görülür. Ancak, bunlar birkaç büyük kentle kalmamıştır. Kurtuluş Savaşını bitiren 24 Temmuz 1924 tarihli Lozan Barış Antlaşması, Türkiye’deki azınlıkların haklarına ilişkin hükümler de taşır: Ekalliyetler, masrafları kendilerine ait olmak üzere her türlü mektep açabilecek, buralarda kendi dilleriyle ğretim yapabileceklerdir. Fakat Türkçe de zorunlu olarak okutulabilecektir. Mümkün olduğu ölçüde, bu okullara, Devlet, belediye vs. belerinden tahsisat ayrılacaktır vs.” (Akyüz, 1982: 239).

Cumhuriyetin ilanından sonra Mustafa Kemal Atatürk’ün 1925 yılı T.B.M.M açılış nutkunda özel ğretim kurumları ile ilgili şu görüşte bulunmuştur;

“Büyük Millet Meclisinin ve Türkiye Hkmeti’nin her alanda büyük gayretler sarf ettiği bilinmekle beraber, tüm vatandaşlarımızın eğitim istek ve arzularını yerine getirmekten uzaktır. Gelecek yıl devletimizin bu hususta gösterebileceği en büyük fedakrlığı yapmasını önemle rica eder, maddi imkânları yerine olan vatandaşlarımızın çocuklarına sahip ıkamak amacı ile özel teşebbüs tarafından okutulup geliştirilmesini (zel okul açılmasını) nemle tavsiye ederim.”

Demek suretiyle özel okulların açılmasının yolunu açmıştır (Eren, 2005: 16).

1970’li yıllardan sonra uygulanmaya başlayan Anadolu Liseleri ve zel Türk Okullarında bazı derslerin ğretilimi yabancı dille yapılmaya başlanmıştır. O dönemde atılan adımlardan bazıları da uygulanan metot, okulun fiziki koşullarının geliştirilmesi, gelişen teknolojilerden yararlanmadır.

“‘Sürekli ğretmen eğitimi’ özel okulların önem verdiği bir etkinliktir. Gelişen ve ilerleyen eğitimi takip etmek, pedagojik bilgileri tazelemek, motivasyonu arttırmak ve bilgi paylaşımı sağlamak için okul yönetiminde düzenli şekilde yönetici ve öğretmenler için seminerler düzenlenmektedir” (Eren, 2005: 66).

Avrupa Birliği’ne giriş sürecinde daha çok özel okullar yabancı dil eğitimine önem vermiş ve hatta ikinci ve nc dil öğretmeye yönelmişlerdir.

Özel okullar gelişmiş ders araç ve gereçlerini etkin kullanmaktadır. Sanat alanlarında, spor ve kültürel alanlarda öğrencinin beceri, yetenek ve isteğine göre hizmet sunmaktadır (Eren, 2005: 60,66-67).

31 Ocak 1928 yılında o dönemin Başkanı İsmet İnönü, Bakanlar, milletvekilleri ve birçok eğitim mensuplarının destekleriyle, özel okul açmak amacıyla, Türk Eğitim Derneği’ni kurmuşlardır. Türkiye Eğitim Derneği okulu Cumhuriyet Dönemi’nin ilk zel Türk Okulu olma özelliğindedir. Bu okullarda

okuyacak olan azınlıkların Türkiye Cumhuriyeti uyruklu öğrenciler olması gerekmektedir. (Eren, 2005: 16).

Türkiye Eğitim Derneği yoksul ve dar gelirli öğrencilerin barınma ve akademik eğitimlerine hizmet vermek üzere kurulmuştur (Küçükçayır, Cemaloğlu, 2018: 89).

1.4. MİLLİ EĞİTİM MÜFREDATINDA MÜZİK DERSİNİN YERİ

1.4.1. Milli Eğitim Bakanlığı Tarihsel Süreci

Türkiye’de sanat eğitiminin, Selçuklu döneminde (1071-1299) dinsel, dolaylı ve göreneksel; Osmanlı döneminin (1299-190/1922) ilk ve orta evrelerinde dinsel, dolaylı ve geleneksel, son evresinde dinsel, dünyasal, dolaylı, dolaysız ve geleneksel, Cumhuriyet döneminde (1923’ten günümüze) laik temellere dayalı olmasından dolayı dünyasal, dolaysız ve modern bir nitelik kazandığı anlatılmaktadır (Uçan, 1996: 185).

Selçuklular döneminde ilk medrese sisteminin geliştiği, Osmanlı döneminde yaygınlaştığı kaydedilmektedir. İlk Medreseler 1040 yılında Nişabur’da Tuğrul Bey tarafından yapılmıştır. Bağdat’ta Nizamiye Medreseleri Alparslan döneminde padişahın da katkılarıyla yapılmıştır. Bu kurumların temel gelir kaynaklarını vakıfların oluşturduğu belirtilmektedir. 6000 öğrencinin Bağdat Medreselerinde okutulduğu da kaynaklarda yer almaktadır. Yine bu dönemlerde Küttap adı verilen ilköğretim kurumları açılmış burada temel okuma-yazma, aritmetik ve din dersleri verilmiştir. O dönemin tarihi yönden önemli kurumu olan Ahilik örgütünün bir esnaf örgütü olduğu, esnaf ve sanatkârlara yönelik eğitim verdiği kaydedilmektedir (Şişman, 2000: 165-166).

Osmanlı dönemi eğitim sistemi denildiğinde akla ilk gelen Selçuklular döneminden devralınan medreselerdir. İznik’te Orhan Bey tarafından 1330’da Osmanlı döneminin ilk medresesi yaptırılmıştır.

Osmanlının ilk dönemlerinde bilim ve bilim adamlarına önem verildiği vurgulanmaktadır. İstanbul’da açılan Fatih Medresesi ve Kanuni döneminde açılan Süleymaniye Medresesi en önemli medreseler arasında gösterilmektedir.

Sıbyan Mektepleri (Mahalle Mektebi) padişahlar, valide sultanlar, devlet adamları, zenginler ve vakıflar tarafından yapıldığı, din eğitiminin ağırlıklı olarak verildiği zorunlu olmayan bu okullarda, 5-6 yaşlarında kız ve erkek çocuklarının 3-4 yıl eğitim gördükleri yer olduğu bilinmektedir.

Enderun mektepleri, Osmanlılarda elit (aydın) kişiler yetiştirmeye yönelik kurumlar olarak görülmekte, Yeniçeri Ocağı ve saray hizmetlerinde kullanılmak üzere Hristiyan çocuklarının eğitilmesine dayalı bir sistem olarak nitelendirilmektedir. Kaynaklara bakıldığında 1850’ye kadar 79 sadrazam, 3 şeyhülislam, 36 kaptan-ı derya olmak üzere çok sayıda devlet adamı yetişmiş, bununla birlikte şair, ressam, tarihçi, mimar gibi meslek gruplarına da insan kazandırdığı kaydedilmektedir. Enderun Mektebinin 1922’ye kadar varlığını sürdürdüğü belirtilmektedir.

Osmanlı Devleti’nin 1773 ile 1839 arasında batılı ülkeler karşısında üst üste yenilgiler almış, bu nedenle başta askeri alanda olmak üzere birtakım yeniliklere başvurulduğu görülmüştür. Özellikle eğitimde yenileşme, bazı askeri okulların açılmasıyla başlamıştır, bunlar;

“Mühendishane-i Bahr-i Hümayun (Askeri Deniz Okulu), Mühendishane-i Berr-i Hümayun (Askeri Kara Okulu), Mekteb-i Harbiye (Harp Okulu), Musika-i Hümayun (Askeri Mızık Okulu), Mekteb-i Tıbbiye (Tıp Okulu) ilk askeri okullar arasında sayılmaktadır” (Şişman, 2000: 167).

İlköğretimin zorunlu olarak okutulduğu dönemin II. Mahmut (1808-1839) dönemi olduğu bildirilmektedir. 1839’dan sonra ilk defa doğrudan öğretmen yetiştirmeye yönelik okullar açılmaya başlandığı, Rüştiye, İdadi ve Sultani adı altında açılan orta dereceli okulların bulunduğu kaydedilmektedir. Kızlar için orta dereceli okullar ilk defa yine bu dönemde açılmıştır (Şişman, 2000: 166-167-168-169-170).

Sıbyan Okulları ve Medreselerin bazı kısımlarında sadece ezan, Kur’an ve ilahiler belirli ezgi ve makam kalıplarıyla dönemin İslam estetik anlayışına göre okutulmaya ve söylenmeye çalışılmıştır. Enderun Okulları’nda ise diğer derslerin

yanında müzik dersine de yer verildiği, belli programlarda müzik dersinin tüm öğrencilerce zorunlu olduğu, müziğe yeteneği ve ilgisi olanlara ise daha derin ve kapsamlı bir eğitim verildiği bildirilmektedir(Uçan, 1994: 212).

Osmanlı Dönemi 17 Mart 1857 yılında Milli Eğitim Bakanlığı ‘Maarif-i Umumiye Nezareti’ adıyla kurulmuştur. Abdurrahman Sami Paşa (1857 - 1861) ilk Maarif Nazırı (Eğitim Bakanı) ve bilim adamı Hayrullah Efendi ilk müsteşar olarak kayda geçmiştir (Milli Eğitim Bakanlığı, 2000: 15). Milli Eğitim Bakanlığının tarihsel süreç içerisinde,“1923’ten 27 Aralık 1935 Tarihine kadar ‘Maarif Vekâleti’, 28 Aralık 1935’ten 21 Eylül 1941 tarihine kadar ‘Kültür Bakanlığı’, 2 Eylül 1941’den 9 Ekim 1946 tarihine kadar ‘Maarif Vekilliği’, 10 Ekim 1946’dan sonra ‘Milli Eğitim Bakanlığı’, 1950’den sonra ‘Maarif Vekâleti’, 27 Mayıs 1960’tan sonra ‘Milli Eğitim Bakanlığı’, 1983’ten sonra ‘Milli Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığı’, 1989’dan sonra ‘Milli Eğitim Bakanlığı’ ” adıyla çalışmalarını sürdürdüğü belirtilmektedir (Milli Eğitim Bakanlığı, 2000: 16).

1869 yılında Maarif-i Umumiye Nizamnamesi (Genel Eğitim Tüzüğü) yayınlanmış eğitim sistemi yeniden ele alınmış ve milli eğitim rgt, merkez ve taşra rgt, ilk, orta ve yükseköğretim kademeleri olarak düzenlenmiştir (şışman, 2000: 170).

1924 Tevhid-i Tedrisat kanunu ile eğitim-ğretim kurumlarının tümü devletin gözetim ve denetiminde Maarif Vekâleti’ne bağlanmışır (şışman, 2000: 35).

3 Mart 1924 Tevhid-i Tedrisat Kanunu ile yüzyıllardır devam etmekte olan modern okulların yanında yer alan geleneksel eğitim kurumları kapatılmışır. Yeni yasa ile laik bir eğitim sistemi olarak dini ve mesleki her türlü eğitim kurumu Milli Eğitim Bakanlığının denetimine bırakılmışır (Kaya, 1996: 167).

1924’ten 1930 yılına kadar genel müzik eğitimi ‘Musiki’, 1930’dan sonra ‘müzik dersi’ olarak adlandırılmışır. 1924’te müzik dersi kent ilkokullarıyla, ortaokul programında yer almıştır. 1952’de müzik dersi genel lise programına ve 1974’ten itibaren de ğretmen liseleri programında yer almıştır (Uçan, 1996: 194).

Cumhuriyetin kuruluşundan günümüze kadar müzik alanında atılan adımlara bakıldığında;

- 1923 Birinci Heyet-i İlmiye kararları Darülelhan'nın yeniden açma,
- 1924 İkinci Heyet-i İlmiye kararları okul programlarını yeniden düzenleme,
- 1924-1925 Musiki Muallim Mektebi'nin açılması ve yönetmeliği,
- 1925 Gazi Orta Muallim Mektebi'nin Türkçe Bölümü açılması ve Avrupa'ya öğrenci göndermeye yönelik talimatname,
- 1926 Milli Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Dairesi'nin kurulumu,
- 1926 Sanayi-i Nefise Müdürlüğü'nü Kurma,
- 1927 Darülelhan'nın İstanbul Belediye Konservatuvarı'na dönüşümü,
- 1927-1928 Sanayi-i Nefise Mektebi'nin Güzel Sanatlar Akademisi'ne dönüşümü,
- 1931 Tiyatro Meslek Mektebi'ni açma ve Talimatnamesi,
- 1932 Gazi Terbiye Enstitüsü Resim-İş Bölümü'nü açma,
- 1933 İstanbul Üniversitesi'nin Kurulmasına ilişkin yasa,
- 1934 Milli Musiki ve Temsil Akademisi Kanunu,
- 1935 Dil ve Coğrafya Fakültesi Kurulması kararı,
- 1936 Devlet Konservatuvarı kurulması kararı,
- 1937-1938 Musiki Muallim Mektebi'nin Gazi Terbiye Enstitüsü'ne Müzik Şubesi olarak aktarma gibi çalışmaların yapıldığı belirtilmektedir (Uçan, 1996: 192-193).

1.4.2. Milli Eğitim Bakanlığı Müzik Öğretim Programları

Müzik Eğitim Programları Milli Eğitim Temel Yasalarına bağlı olarak ve diğer derslerle de ilişkili bir biçimde hazırlanmaktadır. Programın hazırlanması önce masa başında müzik alanında uzman kişilerce planlanarak yapılmaktadır. Uygulamadaki görünümüne bakarak düzeltmeler yapılmakta, deneme uygulama çalışmaları çağdaş eğitim anlayışına göre geliştirilmeye çalışılmaktadır. Programlar genel olarak komisyon tarafından hazırlandığı, uygulama öncesi denendiği, denen

programlardaki olumlu olumsuz dönütlere göre yeniden değerlendirilmeye alındığı, gerekirse tekrar düzeltilmelerin yapıldığı ve düzeltilmiş programların tekrar denendiği belirtilmektedir (Küçüköncü, 2007: 68).

“Teknolojide yaşanan hızlı değişim, bireyin ve toplumun değişen ihtiyaçları, öğrenme öğretme teori ve yaklaşımlarındaki yenilik ve gelişmeler bireylerden beklenen rolleri de doğrudan etkilemiştir. Bu değişim bilgiyi üreten, hayatta işlevsel olarak kullanabilen, problem çözebilen, eleştirel düşünen, girişimci, kararlı, iletişim becerilerine sahip, empati yapabilen, topluma ve kültüre katkı sağlayan vb. niteliklerdeki bir bireyi tanımlamaktadır. Bu nitelik dokusuna sahip bireylerin yetişmesine hizmet edecek öğretim programları salt bilgi aktaran bir yapıdan ziyade bireysel farklılıkları dikkate alan, değer ve beceri kazandırma hedefli, sade ve anlaşılır bir yapıda hazırlanmıştır” (Mili Eğitim Müfredatı, 2018).

Cumhuriyetin ilk yıllarında müzik eğitiminin zorunlu bir ders olarak ortaokullarda, 1948 yılına kadar sadece kent ilkokulları ve daha sonra köy ilkokullarında, 1952 yılında ise genel lise ders programlarına eklenmiştir. Bazen zorunlu bazen de seçmeli veya zorunlu- seçmeli ders olarak verildiği belirtilmektedir. Müzik derslerine özellikle çocuk gelişimi ve bakımı, öğretmen okulları ve kız meslek liselerinin bölümlerinde ağırlıklı olarak yer verilmiştir (Uçan, 1994: 46).

1940’lı yıllarda kent okullarında müzik dersi işlenirken, 1940’tan sonra köy ilkokullarında da işlenmektedir. Osmanlı Devleti’nin sonlarına doğru müzik eğitimi tüm ortaokul ve liselerin birinci devre programlarında işlenmiş, ilköğretim kurumlarının kurulması sonrasında ortaokullar ilköğretim programına dâhil edilmişlerdir. İki ders saati zorunlu olarak programa konulmuştur. 1995’te İlköğretim Kurumları Müzik Dersi Programı çağdaş eğitim çerçevesinde hazırlanmıştır (Küçüköncü, 2007: 61-66).

1960 yılına gelindiğinde bazı yükseköğretim kurumlarına seçmeli ders olarak programa alındığı görülen müzik derslerinin, 1981 yılında yürürlüğe giren Yükseköğretim Kanunu ile bütün yükseköğretim kurumlarının güzel sanatlar bölümlerinde zorunlu-seçmeli derslerinden biri olarak programlandığı ve 1983-1984 eğitim öğretim yılında yürürlüğe girdiği belirtilmektedir. Müzik dersinin dönem ders programında yer almasına karşın yaşanan mekân, zaman ve öğretim elemanı sorunları karşısında kısa süre sonra yürürlükten kaldırıldığı kaydedilmektedir (Uçan, 1994: 46).

Sönmez’e göre eğitim en geniş anlamıyla, “kültürleme süreci” olarak ele alınabilir, bir diğer deyişle “kültürel değerleri bireye kazandırma sürecidir” (2009: 5). Bu süreçte bir diğer önemli unsur ise müziktir. Müzik; bu değişim ve gelişim sürecinde önemli bir yer tutar. Bireyler ve toplumlar gelenek ve göreneklerini, somut olan ve olmayan kültürel değerlerini müzik yoluyla aktarabilir. Kültürün akışkanlığında müzikten yararlanabilir.

“Müzik eğitimi bilindiği gibi, temelde insana müzik ile ilgili davranış kazandırma sürecidir. Müzik eğitiminde diğer branş eğitimlerinden farklı olarak hem sanat hem de bilim bir arada öğretilmektedir. Bu yönüyle müzik eğitimcisinin görevi diğer dallara nazaran iki kat daha artmaktadır” (Somakçı, 1999: 53; Akt. Yıldız, 2013: 3).

Küçüköncü (2007: 58)’ye göre, Müzik Eğitimi Program Hazırlama ve Geliştirme Kurulunun, programı etkin hazırlayabilmesi için doğru kişilerden oluşması gereklidir. Bunlara ilaveten, öncelikle müzik eğitim programının öğretim kurumlarına göre basamakları ve aşamaları belirlenmeli buna göre her öğretim kurumu için Türk Milli Eğitim Temel Kanunu’nun amaçlarına uygun olarak Müzik Eğitim Programı hazırlanmalıdır.

İlköğretim Kurumlarında müzik dersinin amaçları şu şekilde listelenmektedir:

“Öğrencinin temel müzik bilgisine sahip olması ve sesleri temel özellikleriyle tanıması,

- Sesler arasındaki ilişkileri kavraması,
- Müziği oluşturan öğeleri tanıması,
- Müzik araçlarını ve dinleme araçlarını tanıması ve kurallarına uygun olarak kullanabilmesi,
- Müzik topluluklarını öğrenmesi,
- Yöresel, çağdaş, ulusal ve evrensel müzikleri tanıması,
- Müziğin doğumunu, kaynağını ve gelişimini bilmesi,
- Müziğin yaşamımızdaki yerini ve önemini anlaması,
- Müzikleri çözümleyebilmesi ve müzik yapabilmesi (Düzeye Uygun),
- Nitelikli müziği niteliksiz müzikten ayırt edebilmesi,
- Çevresiyle müziksel iletişimde bulunması,
- Atatürk’ün müziğe yönelik görüşlerini doğru anlaması,
- Sesini etkili bir biçimde kullanabilmesi,

- Ritmik eşlik yeteneğini müziğe uygun yapabilmesi,
- Enstrümanını düzenli ve temiz kullanmasını öğrenmesi
- Türkçeyi doğru bir şekilde sözlü müziklerde kullanması,
- Şarkıları, türkülerini, marşları ve tekerlemeleri doğru ve temiz söylemesi (Düzeye Uygun),
- Enstrümanı ile müzikleri doğru bir biçimde çalması (Düzeye Uygun),
- Çeşitli etkinliklerde kazandığı becerilerini sergilemesi,
- Notayı doğru okuyabilmesi ve yazabilmesi,
- İstiklal marşı başta olmak üzere ulusal marşları doğru biçimde söyleyebilmesi,
- Müziği başka anlatım biçimlerine uyarlayabilmesi,
- Müzik araç gereçleri yapabilmesi (düzeye Uygun),
- Yaratıcı çalışmalar yapabilmesi,
- Müzik yapmak için istekli olması,
- Müziksel çevrede yaşadığını bilmesi,
- Müzik yapmaktan ve dinlemekten keyif alması,
- Çeşitli müzik türlerinden keyif alması,
- Çevresinde oluşan müzik etkinliklerine katılmaya istekli olması,
- Boş zamanında müzikle zaman geçirmeyi öğrenmesi,
- Her türlü durumda müzikten yararlanabilmesi,
- Kedisini ifade de müzikten yararlanması,
- Paylaşımı, sevgiyi ve sorumluluğu müzik yoluyla geliştirmesi,
- Sağlıklı müziksel çevre konusunda bilinçli olması,
- Hoşgörü sahibi ve çok yönlü anlayışı benimsemesi,
- Müziksel kişiliğini kendine özgü geliştirmesi,
- Bilinçli dinleyici olabilmesi,
- Müzik kültürünün Genel kültürün ayrılmaz bir parçası olduğunu kavraması,
- Ulusal birliği pekiştiren şarkı dağarcığına sahip olması” (Milli Eğitim Bakanlığı, 2000: 245).

1.4.3. Müzik Dersi Öğretim Programında Alana Özgü Beceriler

Sanat eğitiminin işlevleri şöyledir;

- Yaratıcılığı geliştirmek,
- Araştıran, inceleyen, sorgulayan bireyler olmasını sağlamak,
- Entelektüel ve kültürel bir bakış açısı kazanmak,
- Kendine güveni olan ve kendini tamamlayan bireyler yetiştirmek,

- Analitik düşünebilmeyi sağlamak,
- Sezgi gücü ve eleştirel bakış açısının gelişmesini sağlamak,
- Sanatsal sorun çözme yetisi kazanmak,
- Olasılıkları bulabilme ve görebilme yetisini oluşturmak,
- Özgün ve yaratıcı anlayışı geliştirmek,
- Teknik anlamda bilgili ve becerikli olmalarını sağlamak,
- Maneviyat, duygusallık, bilişsel gücün oluşumunu ve artmasını sağlamak,
- Deşarj olabilme ve sorunlarla başa çıkabilme gücünü kazandırmak (Artut, 2002: 107).

“ -Müzik yoluyla estetik yönünü geliştirmek,

- Duygu, düşünce ve deneyimlerini müzik yoluyla ifade etmelerine imkân sağlamak,
- Yaratıcılığını ve yeteneğini müzik yoluyla geliştirmek,
- Yerel, bölgesel, ulusal ve uluslararası müzik türlerini tanıyarak farklı kültürlerle ait öğeleri zenginlik olarak algılamasını sağlamak,
- Müzik aracılığıyla zihinsel becerilerinin gelişimini sağlamak,
- Müzik yoluyla bireysel ve toplumsal ilişkilerini geliştirmek,
- Müzik ile ilgili çalışmalarda bilişim teknolojilerinden yararlanmalarını sağlamak,
- Bireysel ve toplu olarak nitelikli farklı türlerde şarkı dinleme ve söyleme etkinliklerine katılımlarını sağlamak, • Müziksel algı ve bilgilerini geliştirmek,
- İstiklâl Marşı başta olmak üzere marşlarımızı özüne uygun olarak seslendirmelerini sağlamak,
- Müzik yoluyla sevgi, paylaşım ve sorumluluk duygularını geliştirmek,
- Millî birliğimizi, bütünlüğümüzü pekiştiren ve dünya ile bütünleşmemizi kolaylaştıran müzik kültürü ve birikimine sahip olmalarını sağlamak,
- Atatürk’ün Türk müziğinin gelişmesine ilişkin görüşlerini kavramak amaçlarına ulaşmalarının sağlanmasıdır” (Millî Eğitim Müfredatı, 2018).

“Müzik dersi; katılımcı, sürekli geliştirilebilir, yeniliklere açık ve değişime öncülük eden bir yapıya sahip olup bu derste aşağıdaki becerilerin geliştirilmesi hedeflenmektedir:

- Müziği tanıyabilme
- Müzik - beden uyumunu sağlayabilme
- Müziği bireysel veya toplu yapabilme
- Müzikle toplum arasındaki bağı görebilme
- Müzikle kültür, tarih ve estetik arasında bağ kurabilme
- Müziği millî ve manevi değerlerle ilişkilendirebilme
- Müziğin bir bilim dalı olarak da farklı bilimlerle ilişkisini kurabilme
- Müziğin her insan için öğrenilebilir olduğunu anlayabilme
- Dinleme, söyleme ve ritimsel etkinliklerle müzik yapabilme

- Kendini müzik yoluyla ifade edebilme
- Kültürel miras ve çeşitliliği geliştirebilme
- Müzik teknolojilerini kullanabilme
- Etkin müzik üreticisi olabilme” (Milli Eğitim Müfredatı, 2018).

Müzik, resim ve beden eğitimi dersleri aynı zamanda çocukların ‘estetik eğitimi’ almalarına olanak sağlamaktadır. Bu dersler ilköğretim düzeyindeki bütün sınıflarda zorunlu ders olarak okutulmaktadır. Ayrıca bu dersler sayesinde çocukların ileride seçecekleri mesleğe yönelik hazırlık niteliği taşıdığı belirtilmektedir(Binbaşoğlu, 2009: 389).

“Temel Eğitim olarak da adlandırılan ilköğretim; bireyi yaşama hazırlayarak, yetenek ve yaratıcılığını ortaya çıkarmayı amaçlar. Bu amaçlara erişmek, onları gerçekleştirmek için seçilmiş derslerle ve bu derslerin başarıyla yürütülebilmesiyle mümkündür. Müzik dersi de öğrencinin kendini ifade edebileceği, yeteneklerini fark edip geliştirebileceği, kişisel ve sosyal beceriler edinebileceği temel derslerden biridir. İlköğretim çocuğunun etkinlikleri yaparak ve yaşayarak gerçekleştirmesi dersin hedeflerine ulaşması için bir koşuldur. 2006 Müzik Öğretim Programı bu yaklaşımı benimsemiştir. “İlköğretim müzik dersi öğretim programı, genel müzik eğitimi içerisinde yer alan ve farklı yöntem ve tekniklerle bireylerin her yönden dengeli, tutarlı ve sağlıklı yetişmelerini sağlamaya yönelik bir anlayış ve içerikle düzenlenmiştir” (Ataman, 2009: 70 Akt. Umuzdaş ve Levent, 2012).

“Burada göz önünde bulundurulacak temel ilkelerden biri programın öğrenci merkezli olmasıdır. Ancak öngörülen bu koşulla ilgili olarak; okullardaki fiziki şartların yetersizliği ve sınıfların kalabalık olması, öğrencilerle birebir ilgilenebilmeyi zorlaştırmakta ve müzik öğretmenlerinin çalıştıkları ortamlardan kaynaklanan sorunlar olarak ortaya çıkmaktadır. Bu tür sorunlar, iyi hazırlanmış bir programın

2. PROBLEM VE ALT PROBLEMLER

Araştırmanın problem cümlesi, “Özel Öğretim Kurumlarında Verilmekte Olan Müzik Eğitimi Bu Kurumlarda Görev Yapmakta Olan Müzik Öğretmenleri ve Yöneticilerinin Görüşlerine Göre Nasıldır?” biçiminde belirlenmiştir.

Bu problem cümlesine göre alt problemler ise;

1. Özel öğretim kurumlarındaki müzik eğitiminin yürütüldüğü ortam nasıldır?
2. Özel öğretim kurumlarındaki müzik derslerine yönelik öğretmen ve yönetici görüşleri nelerdir?
3. Özel Öğretim Kurumlarındaki müzik eğitimi alan öğrencilerin derse yönelik tutumları ile ilgili öğretmen ve yönetici görüşleri nelerdir?

4. Özel Öğretim Kurumlarındaki müzik eğitime yönelik öğretmen ve yönetici önerileri nelerdir?

Biçiminde oluşturulmuştur.

3. ARAŞTIRMANIN AMACI

Özel öğretim kurumlarında, öğrencilere devlet okullarına göre daha iyi imkânların sunulduğu beklentisine dayalı olarak daha nitelikli ve pek çok farklı uygulamanın gerçekleştirildiği bir müzik eğitiminin yürütüldüğü varsayılmaktadır. Devlet okullarında her okulda bulunmayan müzik odalarının ve araç gerecin özel öğretim kurumlarının büyük çoğunluğunda bulunması ve müzik derslerinde kullanılıyor olması, çalgı ve araç gereçlerin yeterliliği çerçevesinde farklı yöntem ve tekniklerin kullanılıyor olması bu kurumlardaki müzik eğitiminin niteliğini arttırmaktadır. Bu görüşlere dayalı olarak araştırma, özel öğretim kurumlarında yapılmakta olan çalışmaların irdelenmesini, müzik ders ortamı ve işleniş süreci açısından durumun ortaya çıkarılmasını amaçlamaktadır. Bu düşünceden yola çıkarak okul yönetici ve öğretmenlerinin görüşleri alınmaya ve müzik derslerine yönelik sorunlar tespit edilmeye ve müzik dersi ile ilgili ortam ve işleniş sürecine yönelik durum belirlenmeye çalışılmıştır.

4. ARAŞTIRMANIN ÖNEMİ

Araştırma, özel okullarda verilmekte olan müzik eğitimiyle ilgili çok az çalışmanın bulunması, özel öğretim kurumlarında verilmekte olan müzik eğitimi irdemesi ve bu okullarda görev yapan yönetici ve müzik eğitimcilerinin görüşlerini ortaya koyması bakımından önem taşımaktadır.

5. ARAŞTIRMANIN SAYILTILARI

Bu araştırma;

1. Araştırmadan elde edilen verilerin Antalya'daki özel öğretim kurumlarındaki müzik eğitimini ortaya koyduğu,
2. Görüşlerine başvurulmuş kişilerin istekli ve verdikleri yanıtlarda samimi oldukları,
3. Hazırlanan görüşme formunu incelemek üzere görüşlerine başvurulmuş uzmanların bu alanı tanıdıkları,
4. Görüşme için hazırlanan formun araştırma için gerekli verileri toplamada yeterli olduğu,
5. Kaynak taraması yaparak elde edilen verilerin uygun ve gerekli olduğu sayıltılarından hareket edilmiştir.

6. ARAŞTIRMANIN SINIRLILIKLARI

Araştırma;

Antalya ili merkezinde faaliyetlerini yürütmekte olan özel öğretim kurumları ile

Antalya ili özel öğretim kurumlarında görev yapmakta olup gönüllü olarak çalışmaya katılan yöneticiler ile

Antalya ili özel öğretim kurumlarında görev yapmakta olup gönüllü olarak çalışmaya katılan müzik öğretmenleri ile

Yüksek lisans için ayrılan süre ve

Araştırmacının maddi-manevi olanakları ile sınırlandırılmıştır.

İKİNCİ BÖLÜM

YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın modeli, evreni, örnekleme, verileri toplama süreci, verilerin çözümlenmesine ve yorumlanmasına dair açıklayıcı bilgilere yer verilmiştir.

1. ARAŞTIRMANIN MODELİ

Bu araştırma betimsel bir çalışmadır ve tarama modeline göre yürütülmüştür. Betimsel çalışmalar olayı olduğu gibi araştırmaya ve var olan durumu belirtmeye yönelik araştırmalardır. Bu tür araştırmalarda çeşitli durumların daha önceki olaylar ve durumlarla ilişkisi incelenerek ‘ne’ oldukları belirtmeye çalışılmaktadır. Bu çalışmada da buna uygun olarak özel öğretim kurumlarında verilmekte olan müzik eğitiminin durumu incelenmeye çalışılmış ve bu durum yönetici ve öğretmenlerin görüşleri doğrultusunda ele alınmaya çalışılmıştır (Tanrıöğen, 2012: 59).

İslamoğlu’na göre; geçmişteki bir durum ya da halen mevcut olan bir olay hiçbir değişikliğe gitmeden betimlenmeye çalışılıyor ise tarama modeline örnek olarak gösterilebilir (2003: 77).

Tarama modellerinde “Araştırmaya konu olan olay, birey ya da nesne, kendi koşulları içinde ve olduğu gibi tanımlanmaya çalışılır. Onları, herhangi bir şekilde değiştirme, etkileme çabası gösterilmez. Bilinmek istenilen şey vardır ve oradadır. Önemli olan, onu uygun bir biçimde gözleyip belirleyebilmektir. Tarama modellerinde amaçların ifade edilişi genellikle, soru cümleleri ile olur. Bunlar: ‘Ne idi’, ‘Nedir’, ‘Ne ile ilgilidir’ ve ‘Neden oluşmaktadır?’ gibi sorulardır” (Karasar, 2008: 77).

Araştırmanın süreci şu şekilde gerçekleşmiştir.

1. Konu ile ilgili daha önceden yapılmış makale tez vb. kaynakların incelenmesi,
2. Millî Eğitim Bakanlığı'nın 2018 yılında yayınlamış olduğu müfredatında müzik dersleri içeriğinin incelenmesi,
3. Araştırmada kullanılabilecek kaynakların belirlenmesi,
4. Özel öğretim kurumlarınca yürütülen müzik derslerinin, ders saatleri, müzik sınıfları ve konu ile ilgili kaynakların taranması ve incelenmesi ve buna yönelik müzik derslerinin müzik kursu, ders saati vb. analiz edilmesi,
5. Özel öğretim kurumlarındaki yönetici ve öğretmenlere yöneltilecek görüşme formunun hazırlanması ve uzmanlara bu formların incelenilerek görüşlerinin alınması ve gerekli düzenlemelerin yapılması,
6. Hazırlanan formların yönetici ve öğretmenlere uygulanması,
7. Verilerin çözümlenmesi ve yorumlanması,
8. Yorumlanan verilerden sonuç ve önerilere ulaşılması ve araştırmanın rapor haline getirilerek sunulması ile gerçekleşmiştir.

2. ÇALIŞMA EVRENİ VE ÖRNEKLEMİ

Araştırmanın çalışma evrenini Türkiye'deki Özel Öğretim Kurumlarında görev yapmakta olan müzik öğretmenleri ve yöneticileri, çalışma örneklemini ise Antalya ili özel öğretim kurumlarında görev yapmakta olan müzik öğretmenleri ve yöneticileri oluşturmaktadır.

Antalya ilindeki özel öğretim kurumlarında sayısı 61'dir. Bu kurumlarda görev yapmakta olan müzik öğretmeni sayısı bazı öğretmenlerin görevlerinden ayrılması ve bazılarının başlamamış olması gibi nedenlerden dolayı yaklaşık 61 civarındadır. Bu araştırma kapsamında 12 okulda 9 yönetici ve 11 müzik öğretmeni ile çalışma yürütülebildiğinden elde edilen veriler evreni temsil niteliği taşımamaktadır. Bu durum örneklemin evreni yansıtmadığını ortaya koyduğundan

dolayı araştırmada evren ve örneklem yerine çalışma evreni ve örneklemi belirlenmesi uygun görülmüştür.

3. VERİLERİN TOPLANMASI

Antalya ilindeki özel okullar için alt problemler çerçevesinde yöneticiler için 13, müzik öğretmenleri için 26 sorudan oluşan yapılandırılmış görüşme formları hazırlanmıştır. Yapılandırılmış görüşmeyi Cebeci şöyle tanımlar: “Halihazır durumu en iyi yansıtacak bilgilere ulaşmak ve hangi görüşlere ne kadar kişinin katıldığını belirlemek amacıyla yapılan görüşme şeklidir” (2010: 105). Hazırlanan görüşme formu daha sonra özel öğretim kurumunda çalışan bir öğretmen ve alanın uzmanı bir müzik eğitimcisi tarafından incelenerek gerekli düzeltmeler yapılmıştır.

Araştırmaya gönüllü olarak katılan, ulaşılabilen yöneticiler ve müzik öğretmenleri ile iletişime geçilip eğitimcilerin tercihlerine göre bu yapılandırılmış görüşmeler; yüz yüze, e-mail veya posta yoluyla yapılmıştır. Bu görüşmeler sonucu 9 yönetici ve 11 müzik öğretmeninden alın veriler işlenerek çeşitli sonuçlara ulaşılmıştır.

Araştırmaya katılan müzik eğitimcilerinin demografik bilgilerine aşağıda yer verilmiştir.

Tablo 1. Öğretmenlerin Özel Okullardaki Müzik Derslerini Yürütme Yıllarına Göre Durumu

Kaç Yıldır Özel Okullarda Müzik Dersi Yürütmektesiniz?	
Yıl	Öğretmen Sayısı
1-5	4
6-10	3
11-15	4
16 ve üzeri	-
Toplam	11

Tablo 1’e göre Antalya’daki özel öğretim kurumlarında görev yapmakta olan müzik öğretmenlerinin özel okullarda kaç yıldır müzik eğitimi verdiklerine yönelik bulgulara bakıldığında 16 yıl ve üzerinde görev yapan öğretmen bulunmadığı, 1-5 yıl arası görev yapan öğretmen sayısının 4, 6-10 yıl arası görev yapan öğretmen

sayısının 3 ve 11-15 yıl arası görev yapan öğretmen sayısının 4 olduğu görülmektedir.

Bu kurumlarda görev yapan öğretmenlerin genelde yeni mezun ve genç öğretmenler oldukları söylenebilir.

Tablo 2. Öğretmenlerin Aynı Okulda Kaç Yıldır Çalıştığına Yönelik Durum

Bu Okulda Kaçınıcı Yılıınız?	
Öğretmen Cevabı	Öğretmen Sayısı
1-5	10
6-10	1
11 ve üzeri	-
Toplam	11

Tablo 2'ye göre Antalya'daki özel öğretim kurumlarında görev yapmakta olan müzik öğretmenlerinin bulundukları özel okullarda kaç yıldır müzik eğitimi verdiklerine yönelik bulgulara bakıldığında 15 yıl ve üzerinde görev yapan öğretmen bulunmadığı, 0-5 yıl arası görev yapan öğretmen sayısının 10, 6-10 yıl arası görev yapan öğretmen sayısının 1, 11 yıl ve üzeri aynı okulda görev yapan öğretmen bulunmadığı görülmektedir.

Tablo 3. Öğretmenlerin Mezun Oldukları Okul Türü

Hangi Okuldan Mezun Oldunuz?	
Okul Türü	Öğretmen Sayısı
Eğitim Fakültesi	6
Güzel Sanatlar Fakültesi	3
Devlet Konservatuvarı	2
Toplam	11

Tablo 3'e göre özel öğretim kurumlarında görev yapmakta olan ve araştırmaya katılan eğitimcilerin hangi okuldan mezun oldukları verdikleri bulgulara bakıldığında Eğitim Fakültesinden mezun olmuş öğretmen sayısının 6 olduğu görülmektedir.

Bu kurumlarda görev yapan öğretmenlerin çoğunluğunun Eğitim Fakültesi mezunu olduğu anlaşılmaktadır.

Tablo 4. Müzik Öğretmenlerinin Eğitim Durumuna İlişkin Durum

Eğitim Durumunuz?	
Mezuniyet Durumu	Öğretmen Sayısı
Lisans	7
Yüksek Lisans	4
Doktora	-
Toplam	11

Tablo 4'e göre araştırmaya katılanların Müzik öğretmenlerinin 7'si lisans eğitimini tamamlamış kişilerden oluşmaktadır. Bu verilere istinaden özel okullarda görev yapan müzik eğitimcilerinin çoğunluğunun, lisans eğitimini tamamlamış kişilerden oluştuğu görülmektedir.

Tablo 5. Müzik Öğretmenlerinin Hangi Çalgılara Hâkim Olduklarına İlişkin Durum

Hangi Çalgılara Hakimsiniz?	
Çalgılar	Öğretmen Sayısı
Gitar	8
Piyano	9
Flüt	2
Kanun	1
Bağlama	1
Viyola	1
Çello	-
Şan	-
Ud	-
Kontrbas	-
Diğer	2

Tablo 5'e göre özel öğretim kurumlarında görev yapmakta olan araştırmaya katılan öğretmenlerin hangi çalgılara hakim oldukları sorusuna yönelik verdikleri cevaplar doğrultusunda Keman, çello, kontrbas, ud, şan eğitimi alanlarına hakim olmadıkları, 9'unun piyano eğitimi aldığı 8'inin ise gitar eğitimi aldığı görülmektedir. Bu verilere istinaden özel okullarda görev yapan müzik eğitimcilerinin çoğunluğunun piyano ve gitar çalgılarına hakim olduklarını belirttikleri görülmektedir.

Bu tabloya göre, özel öğretim kurumlarında görev yapmakta olan öğretmenlerin büyük çoğunluğunun piyano ve gitar alanlarına hâkim oldukları söylenebilir.

Tablo 6. Kurum Yöneticilerinin Branşlarına İlişkin Durum

Branşınız Nedir?	
Yönetici Cevabı	Yönetici Sayısı
Felsefe	1
Fen Bilgisi	1
Sosyoloji	1
Tarih	2
Sınıf Öğretmenliği	2
Kimya	1
Türkçe – Almanca	1
Toplam	9

Tablo 6’ya göre özel öğretim kurumlarında görev yapmakta olan yöneticilerin verdikleri bulgulara bakıldığında 2 yöneticinin tarih, 2 yöneticinin sınıf öğretmenliği, 1 yöneticinin felsefe, 1 yöneticinin fen bilgisi, 1 yöneticinin sosyoloji, 1 yöneticinin kimya, 1 yöneticinin ise Türkçe- Almanca öğretmeni olduğu görülmektedir.

Bu kurumlarda görev yapan yöneticilerinin çoğunluğunu sosyal bölümlerden olduğunu söyleyebiliriz.

Tablo 7. Kurum Yöneticilerinin Kurumlarındaki Görev Sürelerine İlişkin Durum

Kaç Yıldır Bu Kurumda Görev Yapıyorsunuz?	
Yıl	Yönetici Sayısı
0-5	6
6-10	3
11 ve üzeri	-
Toplam	9

Tablo 7’ye göre özel öğretim kurumlarında görev yapmakta olan yöneticilerin verdikleri bulgulara bakıldığında 11 yıl ve üzeri görev yapan yönetici bulunmadığı, 0-5 yıl arası görev yapan yönetici sayısının 6, 6-10 yıl görev yapan yönetici sayısının 3 olduğu görülmektedir.

Bu kurumlarda görev yapan yöneticilerin genelde bu kurumlardaki görevlerinde yeni oldukları söylenebilir.

4. VERİLERİN İŞLENMESİ VE ÇÖZÜMLENMESİ

Bu araştırmada elde edilen veriler tablolar halinde sunulmuş ve bu tablolardan elde edilen bulgular nitel araştırma yöntemlerine göre betimlenmeye çalışılmıştır. Yapılandırılmış görüşme tekniği ile elde edilen veriler alt problemler çerçevesinde oluşturulmuş, elde edilen verilerin içerik analizleri yapılarak temalar belirlenmiş, bu temalar çerçevesinde durum tespiti yapılmaya çalışılmıştır

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

BULGULAR VE YORUM

Araştırmanın bu bölümünde, “Özel Öğretim Kurumlarında Verilmekte Olan Müzik Eğitimi Bu Kurumlarda Görev Yapmakta Olan Müzik Öğretmenleri ve Yöneticilerinin Görüşlerine Göre Nasıldır?” problemi çerçevesinde alt problemler oluşturulmuş olup, Özel okullarda müzik öğretmenleri ve yöneticilere uygulanan anketlerin sonuçlarının değerlendirilmesiyle edinilen bulgulara ve yorumlamalarına yer verilmiştir.

1. BİRİNCİ ALT PROBLEME İLİŞKİN BULGULAR VE YORUM

Özel öğretim kurumlarındaki müzik eğitiminin yürütüldüğü ortam nasıldır?

Tablo 8. Müzik Öğretmenlerinin Okullarında Bulunan Müzik Odalarının Sayısına İlişkin Görüşleri

Okulunuzda Kaç Müzik Odası Bulunmaktadır?	
Müzik oda sayısı	Öğretmen sayısı
Yok	1
1	4
2	1
3	2
4	-
5	-
6	-
7	3
Toplam	11

Tablo 8’e göre özel öğretim kurumlarında görev yapmakta olan ve araştırmaya katılan müzik öğretmenlerinin verdikleri cevaplara bakıldığında 4 öğretmenin okulunda 1 müzik odası olduğu, 3 öğretmenin okulunda 7 müzik odası olduğu, 2 öğretmenin okulunda 3 müzik odası olduğu, bir öğretmenin okulunda 2 müzik odası olduğu ve 1 öğretmenin vermiş olduğu cevaba göre okulunda müzik odası bulunmadığı görülmektedir.

Görüşme yapmayı kabul eden 9 özel öğretim kurumundan birinin üç müzik öğretmeni, 7'sinin birer müzik öğretmeni bulunmaktadır. Bir okulun müzik öğretmeni bulunmamaktadır.

Öğretmenlerin verdiği cevaplara bakıldığında özel öğretim kurumlarında genel olarak 1 müzik odası olduğu söylenebilir.

Tablo 9. Kurum Yöneticilerinin Kurumlardaki Müzik Odası Sayısına İlişkin Görüşleri

Okulunuzda Kaç Müzik Odası Bulunmaktadır?	
Oda Sayısı	Yönetici Sayısı
1	7
2	-
3	1
4	-
5	-
6	-
7	1
Toplam	9

Tablo 9'a göre özel öğretim kurumlarında görev yapmakta olan araştırmaya katılan yöneticilerin verdikleri bulgulara bakıldığında 7 yöneticinin okulunda 1 müzik odası olduğu, 1 yöneticinin okulunda 7 müzik odası olduğu, 1 eğitimcinin okulunda 3 müzik odası olduğu görülmektedir.

Öğretmenlerden biri okulunda müzik odasının olmadığı cevabını verirken, yöneticilerin hepsi en az bir müzik odasına sahip olduklarını belirtmiştir.

Yöneticilerin verdikleri cevaba göre özel öğretim kurumlarında genel olarak 1 müzik odası olduğu söylenebilir.

Tablo 10. Müzik Öğretmenlerinin Kendilerine Ait Müzik Odasının Bulunmasına İlişkin Görüşleri

Size Ait Müzik Odası Var mı?	
Öğretmen Cevabı	Öğretmen Sayısı
Evet	10
Hayır	1
Toplam	11

Tablo 10’a göre özel eğitim kurumlarında görev yapmakta olan araştırmaya katılan öğretmenlerin “size ait bir müzik odası var mı?” sorusuna 10 öğretmen evet cevabını vermiş, 1 öğretmen ise kendisine ait bir müzik odası olmadığını belirtmiştir.

Bu kurumda görev yapan öğretmenlerin çoğunluğunun kendine ait bir müzik odası olduğu söylenebilir.

Tablo 11. Müzik Öğretmenlerinin Müzik Odalarındaki Çalgıların Yeterliliğine İlişkin Görüşleri

Müzik Odalarında Yeterli Çalgı Bulunuyor mu?	
Öğretmen Cevabı	Öğretmen Sayısı
Evet	8
Hayır	3
Toplam	11

Tablo 11’e göre özel eğitim kurumlarında görev yapan öğretmenlerin müzik odalarında bulunan çalgıların yeterliliğine ilişkin bulgulara bakıldığında 8 öğretmenin odalarında yeterli miktarda çalgı bulunduğu, 3 öğretmenin odalarında da yeterli miktarda çalgı bulunmadığını belirttikleri görülmüştür.

Bu kurumlarda görev yapan öğretmenlerin müzik odalarında genel olarak yeterli çalgı bulunduğu söylenebilir.

Tablo 12. Kurum Yöneticilerinin Müzik Odalarındaki Çalgıların Yeterliliğine İlişkin Görüşleri

Müzik Odalarınızda Yeterli Çalgı Bulunuyor mu?	
Yönetici Cevabı	Yönetici Sayısı
Evet	8
Hayır	1
Toplam	9

Tablo 12’ye göre özel eğitim kurumlarında görev yapan yöneticilerin müzik odalarında bulunan çalgıların yeterliliğine ilişkin görüşlerine yönelik bulgulara bakıldığında 8 yöneticinin verdiği cevaba göre yeterli miktarda enstrüman bulunduğu, 1 yöneticinin verdiği cevaba göre ise müzik odalarında yeterli miktarda enstrüman bulunmadığını belirttikleri görülmüştür.

Öğretmen ve yöneticilerin cevapları karşılaştırıldığında öğretmenlerden ikisinin çalgılarının yeterli olmadığını vurgularken iki yöneticinin bu konuda aynı görüşte olmadıkları anlaşılmaktadır.

Tablo 13. Müzik Öğretmenlerinin Müzik Derslerinde Ritim (Orff) Çalgılarını Kullanmalarına İlişkin Görüşleri

Derslerinizde Ritim (Orff) Çalgısı Kullanıyor Musunuz?	
Öğretmen Cevabı	Öğretmen sayısı
Evet	10
Hayır	1
Toplam	11

Tablo 13'e göre özel öğretim kurumlarında görev yapan öğretmenlerin ritim çalgılarının kullanımına yönelik görüşlerine ilişkin bulgulara bakıldığında ritim (Orff) çalgıları kullanan öğretmen sayısının 10 olduğu, bir öğretmenin ise derslerinde kullanmadığı anlaşılmaktadır.

Bu bulgulara göre özel okullarda görev yapan öğretmenlerin büyük çoğunluğunun ritim (Orff) çalgısı kullandığı söylenebilir.

Sonuç olarak, özel öğretim kurumlarında müzik eğitiminin yürütüldüğü müzik sınıfları mevcuttur. Bir müzik öğretmeni okulunda kendi müzik sınıfının olmadığını iletirken, yönetici cevaplarına bakıldığında okulun müzik sınıfının bulunduğu belirtilmiştir. Müzik sınıflarının birçoğunda yeterli çalgı bulunduğu dile getirilirken, bazı okullarda öğrencilerin bireysel çalgıları olduğu söylenmiştir.

2. İKİNCİ ALT PROBLEME İLİŞKİN BULGULAR VE YORUM

Özel öğretim kurumlarındaki müzik derslerine yönelik öğretmen ve yönetici görüşleri nelerdir?

Tablo 14. Müzik Öğretmenlerinin Müzik Ders Müfredatını Ne Şekilde Kullandıklarına İlişkin Görüşleri

Müzik Ders Müfredatı İle İlgili Nasıl Bir Müfredat Kullandığınıza İlişkin Görüşleriniz Nelerdir?		
Tema	Öne Çıkan Görüşler	Sayı
Bakanlığın uyguladığı müfredat	Bakanlığın hazırladığı müfredatı uyguluyorum.	1
Okulun kendisinin uyguladığı müfredat		-
Öğretmenin kendi hazırladığı müfredat	Milli Eğitim Müfredatından yararlanarak kendi hazırladığım müfredatı kullanıyorum	3
Bakanlığın ve okulun hazırladığı müfredat	Okullarımızın ve Milli Eğitim Müfredatının harmanlanarak oluşturduğu müfredatı uyguluyorum	7

Tablo 14'e göre özel öğretim kurumlarında görev yapmakta olan araştırmaya katılan eğitimcilerin verdikleri cevaplara bakıldığında, 7 Eğitimcinin hem Milli Eğitim Müfredatını hem de okulun hazırladığı müfredatı uyguladığı görülmüştür.

Bu kurumlarda görev yapan öğretmenlerin çoğunluğunun Milli Eğitim ve Okulların oluşturduğu karma programı kullandıkları anlaşılmaktadır.

Tablo 15. Müzik Öğretmenlerinin, Okullarındaki Müzik Derslerinin Çalgıya mı Toplu Müzik Dersine mi Yönelik Yapılmasına İlişkin Görüşleri

Müzik Derslerinizi Çalgıya Yönelik mi Yapıyorsunuz Yoksa Öğrencilerle Toplu Müzik Dersi mi Yapıyorsunuz?	
Öğretmen Cevabı	Öğretmen sayısı
Toplu	6
Çalgıya Yönelik	5
Toplu – Çalgıya Yönelik	1
Toplam	11

Tablo 15'e göre okullarda verilmekte olan müzik derslerinin çalgıya yönelik mi yoksa toplu mu yapıldığına yönelik bulgulara bakıldığında 6 öğretmenin toplu ders yaptığı, 5 öğretmenin çalgıya yönelik ders yaptığı, 1 öğretmenin ise hem çalgıya yönelik dersler yaptığı hem de toplu ders işlediği anlaşılmıştır.

Bu kurumlarda görev yapan öğretmenlerin çoğunluğunun toplu ders yapıyor olmakla birlikte bireysel derslerin de verildiği ve bireysel çalgı eğitimine yönelik çalışmaların da özel öğretim kurumlarında yer aldığı söylenebilir.

Tablo 16. Müzik Öğretmenlerinin Müzik Derslerinde Bilgisayar ve Teknolojik Cihazlar Kullanmalarına İlişkin Görüşleri

Müzik Derslerinizde Bilgisayar ve Teknolojik Cihazlardan Yararlanıyor musunuz?	
Öğretmen Cevabı	Öğretmen Sayısı
Evet	10
Hayır	-
Bazen	1
Toplam	11

Tablo 16'ya göre özel öğretim kurumlarında görev yapmakta olan araştırmaya katılan eğitimcilerin verdikleri cevaplara bakıldığında 10 öğretmen müzik derslerinde bilgisayar ve teknolojik cihazları kullandığını, 1 öğretmen bazen bilgisayar ve teknolojik cihaz kullanmakta olduğunu belirtmiştir.

Bu kurumlarda görev yapan öğretmenlerin hepsinin bilgisayar ve teknolojik cihazları kullandıkları söylenebilir.

Tablo 17. Müzik Öğretmenlerinin Müzik Ders Saatlerinin Yeterliliğine İlişkin Görüşleri

Ders Saatlerini Yeterli Buluyor Musunuz?	
Öğretmen Cevabı	Öğretmen Sayısı
Evet	2
Hayır	9
Toplam	11

Tablo 17'ye göre özel öğretim kurumlarında görev yapmakta olan araştırmaya katılan öğretmenlerin “ders saatlerini yeterli buluyor musunuz?” sorusuna 9 eğitimcinin hayır cevabını verdiği görülmektedir.

Bu kurumlarda görev yapan eğitimcilerin ders saatlerini yeterli bulmadığı, ders saatlerinin artması gerektiği görüşünde oldukları söylenebilir.

Tablo 18. Müzik Öğretmenlerinin Yapılan Etkinliklerin Sergilenmesi İmkânına İlişkin Görüşleri

Yapılan Etkinlikleri Sergileme İmkânınız Var mı?	
Öğretmen Cevabı	Öğretmen Sayısı
Evet	11
Hayır	-
Toplam	11

Tablo 18'e göre özel öğretim kurumlarında görev yapmakta olan öğretmenlerin verdikleri cevaplara bakıldığında 11 öğretmenin yapılan etkinliği sergileme imkânının olduğu görülmektedir.

Bu kurumlarda görev yapan öğretmenlerin hepsinin yapılan etkinlikleri sergileyebilecek imkanlara sahip oldukları söylenebilir.

Tablo 19. Kurum Yöneticilerinin Kurumda Yapılan Etkinliklerin Yeterliliğine İlişkin Görüşleri

Müzikle İlgili Etkinlikleri Yeterli Buluyor musunuz?	
Yönetici Cevabı	Yönetici Sayıları
Evet	7
Hayır	-
Arttırılabilir	2
Toplam	9

Tablo 19'a göre özel öğretim kurumlarında görev yapmakta olan yöneticilerin verdikleri cevaplara bakıldığında 7 yöneticinin yapılan etkinlikleri yeterli bulduğu, 2 yöneticinin yapılan etkinliklerin arttırılması gerektiği görüşünde olduğu görülmüştür.

Bu kurumlarda görev yapan yöneticilerin büyük çoğunluğunun yapılan etkinlikleri yeterli bulduğu söylenebilir.

3. ÜÇÜNCÜ ALT PROBLEME İLİŞKİN BULGULAR VE YORUM

Özel öğretim kurumlarındaki müzik eğitimi alan öğrencilerin derse yönelik tutumları ile ilgili öğretmen ve yönetici görüşleri nelerdir?

Tablo 20. Kurum Yöneticilerinin Öğrencilerin Müzik Dersine Olan İlgilerine İlişkin Görüşleri

Kurumunuzdaki Öğrencilerin Müzik Dersine Olan İlgilerini Nasıl Değerlendiriyorsunuz?	
Yönetici Cevabı	Yönetici Sayıları
İlgililer	4
İlgisizler	-
Normal	5
Toplam	9

Tablo 20'ye göre özel öğretim kurumlarında görev yapmakta olan yöneticilerin verdikleri bulgulara bakıldığında 5 yöneticinin verdiği cevaba istinaden öğrencilerin müzik derslerine olan ilgisinin normal olduğu, 4 yöneticinin verdiği cevaba istinaden öğrencilerin müzik derslerine ilgisinin çok olduğu görülmektedir.

Bu kurumlarda görev yapan yöneticilerin görüşlerine göre öğrencilerin büyük çoğunluğunun müzik derslerine istekli olduğu söylenebilir.

Tablo 21. Müzik Öğretmenlerinin, Öğrencilerin Müzik Dersinden Beklentilerine İlişkin Görüşleri

Öğrencilerin Müzik Derslerinden Beklentileri Nelerdir?		
Tema	Öne Çıkan Görüşler	Sayı
Çalgı Çalmak	Bir çalgıya hakim olmak	6
Eğlenmek	Kendi duygularını müzikle ifade etmek	4
Beklentinin olmaması	Önemsiz ders olarak görülmesi	1

Tablo 21'e göre özel öğretim kurumlarında görev yapmakta olan eğitimcilerin verdikleri bulgulara bakıldığında 6 eğitimcinin öğrencilerinin bir çalgıya hâkim olmayı istediğini, 4 eğitimcinin öğrencilerinin müzik derslerinden keyif almak ve duygularını müzikle ifade etmek istediği görüşünde olduğu ve 1 eğitimcinin öğrencilerinin ise müzik dersinden beklentisi olmadığı buna sebep olarak da müzik dersinin önemsiz ders olması olarak nitelendirildiğini belirttiği görülmektedir.

Bu kurumlarda görev yapan öğretmenlerin öğrencilerinin büyük çoğunluğunun çalgı çalmaya istekli olduğu söylenebilir.

Tablo 22. Müzik Öğretmenlerinin Öğrencilerin Sevdği Etkinliklere İlişkin Görüşleri

Öğrencilerinizin Sevdığını Düşündüğünüz Etkinlikler Nelerdir?		
Tema	Öne Çıkan Görüşler	Sayı
Enstrüman Çalmak	İlgi duydukları enstrümanı çalmak	1
Ritim Çalışmaları	Zil ve perküsyon çalışmaları	6
Şarkı Söylemek	Akapella, koro ve Karaoke yapmak	6
Prodigies ve Pbuzz Etkinlikleri	İlköğretim sınıflarının ilgi duyduğu etkinlikler	1
Tüm etkinlikler	Öğrenci öğretmenini sevmesi	1

Tablo 22'ye göre özel öğretim kurumlarında görev yapmakta olan öğretmenlerin verdikleri cevaplara bakıldığında 6 eğitimcinin öğrencilerinin zil ve perküsyon çalışmalarını sevdikleri, 6 eğitimcinin öğrencilerinin şarkı söyleme etkinliklerini sevdikleri, 1 eğitimcinin öğrencilerinin ilgi duydukları enstrümanı çalmaktan hoşlandığı, 1 eğitimcinin öğrencilerinin öğretmenin yaptığı her etkinliği sevdiğini ve 1 eğitimcinin ilköğretim öğrencilerinin pbuzz ve prodigies etkinliklerinden hoşlandıkları görülmektedir.

Bu kurumlarda görev yapan öğretmenlerin öğrencilerinin büyük çoğunluğunun ritim çalışmalarını ve şarkı söyleme etkinliklerini sevdikleri söylenebilir.

Tablo 23. Müzik Öğretmenlerinin Öğrencilerin Sevdikleri Çalgılara İlişkin Görüşleri

Öğrencilerinizin En Sevdği Enstrümanlar Hangileridir?	
Öğretmen Cevabı	Öğretmen Sayısı
Bateri	4
Gitar	7
Davul	2
Piyano	7
Keman	3
Melodika	1
Darbuka	1
Trampet	1
Cajon	1

Tablo 23'e göre özel öğretim kurumlarında görev yapmakta olan öğretmenlerin verdikleri cevaplara bakıldığında 7 öğretmenin öğrencilerinin gitarı sevdiği, 7 öğretmenin öğrencilerinin piyanoyu sevdiği, 4 öğretmenin öğrencilerinin bateri sevdiği, 3 öğretmenin öğrencilerinin kemanı sevdiği, 2 öğretmenin öğrencilerinin davulu sevdiği, 1 eğitimcinin öğrencilerinin melodika enstrümanını sevdiğini, 1 öğretmenin öğrencilerinin darbuka sevdiği, 1 öğretmenin öğrencilerinin trampet sevdiği, 1 öğretmenin öğrencilerinin cajon sevdiği anlaşılmaktadır.

Bu kurumlarda görev yapan öğretmenlerin öğrencilerinin büyük çoğunluğunun gitar ve piyanoyu diğer çalgılardan daha çok sevdiği söylenebilir.

Tablo 24. Müzik Öğretmenlerinin Öğrencilerin Sevmediği Etkinlere İlişkin Görüşleri

Öğrencilerinizin Müzik Derslerinde En Sevmedikleri Etkinlikler Nelerdir?	
Öğretmen Cevabı	Öğretmen Sayısı
Nota yazımı	1
Koro çalışması	1
Müzik teorisi	4
Çalgı çalmanın zorluğu	1
Müzik tarihi	1
Tüm etkinlikleri seviyorlar	3
Toplam	11

Tablo 24'e göre özel öğretim kurumlarında görev yapmakta olan öğretmenlerin verdikleri cevaplara bakıldığında 4 öğretmenin öğrencilerinin müzik dersinin teorik kısımları ile ilgili etkinliklerden hoşlanmadıkları anlaşılmaktadır. 3 öğretmenin öğrencilerinin tüm etkinliklerden hoşlandıkları, 1 öğretmenin öğrencilerinin nota yazımı ile ilgili etkinliklerden, 1 öğretmenin öğrencilerinin koro çalışmalarından, 1 öğretmenin öğrencilerinin müzik dersinin tarih kısımlarından, 1 öğretmenin öğrencilerinin çalgı çalma etkinliklerinden hoşlanmadıkları görülmektedir.

Öğretmen görüşlerine göre, bu kurumlarda okuyan öğrencilerin büyük çoğunluğunun müzik teorisi, müzik tarihi gibi teorik derslerden hoşlanmadıkları söylenebilir.

Tablo 25. Müzik Öğretmenlerinin Öğrencilerin Sevmediği Çalgılara İlişkin Görüşleri

Öğrencilerin Sevmediği Çalgılar Hangileridir?	
Öğretmen Cevabı	Öğretmen Sayısı
Sevmedikleri çalgı yok	3
Keman	1
Melodika	3
Flüt	3
Bağlama	1
Toplam	11

Tablo 25'e göre özel öğretim kurumlarında görev yapmakta olan öğretmenlerin verdikleri cevaplara bakıldığında 3 öğretmenin öğrencilerinin sevmedikleri çalgının bulunmadığı, 3 öğretmenin öğrencilerinin melodikayı sevmediği, 3 öğretmenin öğrencilerinin flütü sevmediği, 1 öğretmenin öğrencilerinin kemani sevmediği, 1 öğretmenin öğrencilerinin bağlamayı sevmediği görülmüştür.

Bu kurumlarda görev yapan öğretmenlerin öğrencilerinin genellikle çalgıları sevdikleri ancak sevmeyen çoğunluğun melodika ve flüt sevmedikleri söylenebilir.

Tablo 26. Müzik Öğretmenlerinin Öğrencilerin Müzik Derslerine İlgilerine İlişkin Görüşleri

Öğrencilerinizin Müzik Derslerine İlgili Duyduklarını Düşünüyor musunuz?	
Öğretmen Cevabı	Öğretmen Sayısı
Evet	6
Hayır	1
Çoğunluğu	3
Bazısı	1
Toplam	11

Tablo 26'ya göre özel öğretim kurumlarında görev yapmakta olan öğretmenlerin verdikleri cevaplara bakıldığında 6 öğretmenin öğrencileri derse ilgi duymakta, 3 öğretmenin öğrencilerinin çoğunluğu derse ilgi duymakta, 1 öğretmenin öğrencilerinin derse ilgi duymadığı, 1 öğretmenin öğrencilerinin de bazılarının ilgi duyduğu görüşünde oldukları anlaşılmaktadır.

Bulgulara bakıldığında öğretmenlerin, öğrencilerin çoğunluğunun derse ilgili olduğu görüşünde oldukları söylenebilir.

Tablo 27. Müzik Öğretmenlerinin Öğrencilerin Müzik Dersini Sevme ve Keyif Almasına İlişkin Görüşleri

Öğrencilerinizin Müzik Derslerini Sevdiğini ve Keyif Aldığını Düşünüyor musunuz?	
Öğretmen Cevabı	Öğretmen Sayısı
Evet	7
Hayır	-
Büyük çoğunluk	4
Toplam	11

Tablo 27'ye göre özel öğretim kurumlarında görev yapmakta olan eğitimcilerin verdikleri cevaplara bakıldığında 7 öğretmenin öğrencilerinin müzik dersinden keyif aldıkları, 4 öğretmenin öğrencilerinin büyük çoğunluğunun müzik dersinden keyif aldığı görüşünde oldukları görülmektedir.

Bu kurumlarda görev yapan öğretmenlerin öğrencilerinin büyük çoğunluğunun müzik dersini sevdikleri ve müzik dersinden keyif alındıkları görüşünde oldukları söylenebilir.

4. DÖRDÜNCÜ ALT PROBLEME İLİŞKİN BULGULAR VE YORUM

Özel öğretim kurumlarındaki müzik eğitime yönelik öğretmen ve yönetici önerileri nelerdir?

Tablo 28. Müzik Öğretmenlerinin Velilerin Müzik Dersine Bakış Açısına İlişkin Görüşleri

Velilerinizin Müzik Dersine Olan Bakış Açısını Nasıl Değerlendiriyorsunuz?		
Tema	Öne Çıkan Görüşler	Sayı
Önem verilmesi	Yeniliklere açık, eğitimden memnun	5
Müzik aleti çalmaları	Enstrümanlarında uzmanlaşmaları isteniyor	1
Önem verilmemesi	Akademik sınavlara yönelik çalışmalar	4
Kararsız veliler	Velilere göre farklılık gösteriyor	1

Tablo 28'e göre özel öğretim kurumlarında görev yapmakta olan öğretmenlerin verdikleri cevaplara bakıldığında 5 öğretmenin velilerinin yeniliklere açık, eğitimden memnun oldukları, 4 öğretmenin velilerinin akademik sınavlara daha fazla önem vermesinden ötürü müzik dersinin önemsiz sayıldığı, 1 öğretmenin velilerinin çocuklarının bir çalgıda uzmanlaşmalarını istediği, 1 öğretmenin

velilerinin müzik dersinin önemi konusunda kararsız kaldığı görüşünde oldukları gözlemlenmiştir.

Bu kurumlarda görev yapan öğretmenlerin velilerinin büyük çoğunluğu müzik dersine önem vermekte ve verilen eğitimden memnun oldukları söylenebilir.

Tablo 29. Müzik ğretmenlerinin Velilerin Etkinliklere Olan Desteğine İlişkin Görüşleri

Velilerinizin Müzik Ders Etkinliklerini Destekliyorlar mı?		
Tema	ne Çıkan Görüşler	Sayı
Beklentilerin fazla olması	Müzik kültürüne sahip olmaları isteniyor	5
Çalgı Çalmaları	Çalgılarına hakim olması isteniyor	3
Beklentilerin az olması	Derslerden alım olması öğrencinin teorik derten geri kalması	2
Kararsız veliler	Sınava yönelik derslerin daha fazla olmasını istemelerine karşın müzik dersine de destekleri var	1

Tablo 29'a göre göre özel ğretim kurumlarında görev yapmakta olan öğretmenlerin verdikleri cevaplara bakıldığında 5 ğretmen velilerinin müzik dersinden beklentilerinin yüksek olduğu ve müzik kültürüne sahip olmalarını bekledikleri yönünde görüş belirtmiş, 3 ğretmen velilerinin çocuklarının enstrümanlara hâkim olmalarını bekledikleri, 2 ğretmen velilerinin çocuklarının müzik etkinlikleri dolayısı ile derslerden alınmasından memnun olmadıkları görüşünde olduklarını belirttiği görülmüştür. 1 ğretmen velilerin çocuklarının müzikle ilgilenmelerini istemesinin yanında sınava yönelik derslerinden de geri kalmamalarını istedikleri görüşünde olduklarını bildiğini dile getirdiği görülmüştür.

Bu kurumlarda görev yapan öğretmenlerin velilerinin büyük çoğunluğu müzik dersinden beklentilerinin yüksek ve çocuklarını iyi bir müzik kültürüne sahip olmalarını istedikleri görüşünde oldukları söylenebilir.

Tablo 30. Kurum Yöneticilerinin Öğrencilerin Müzik Derslerinden Beklentilerine İlişkin Görüşleri

Kurumunuzdaki Öğrencilerin Müzik Derslerinden Beklentilerini Nasıl Değerlendiriyorsunuz?		
Tema	Öne Çıkan Görüşler	Sayı
Müziğe ilgililer	Öğrenme amaçlı	3
Dinlenme, eğlenmek	Arkadaşları ile vakit geçirmek, şarkı söylemek	4
Veli beklentisi	Çocuğunun iyi bir müzik eğitimi alması	1
Çalgı çalma	Branşlaşma	2

Tablo 30'ye göre özel öğretim kurumlarında görev yapmakta olan araştırmaya katılan yöneticilerin verdikleri cevaplara göre 4 yönetici öğrencilerin müzik dersin beklentilerine yönelik düşünceleri dinlenme amaçlı arkadaşları ile vakit geçirmeye yönelik olduğunu, 3 yönetici öğrencilerin müzik dersin beklentilerine yönelik düşünceleri müziğe ilgilerinin öğrenme amaçlı olduğu, 2 yönetici öğrencilerin müzik dersin beklentilerine yönelik düşünceleri enstrüman alanında branşlaşmaya yönelik ve 1 yönetici öğrencilerin müzik dersin beklentilerine yönelik düşünceleri ise veli beklentisinin çocuğun iyi bir müzik eğitimi alması gerektiği görüşünde olduklarını göstermektedir.

Bu tabloya göre özel öğretim kurumlarında yöneticilerin öğrencilerin müzik dersinden beklentilerine yönelik düşüncelerinin iyi bir müzik eğitimi alması, çalgı çalabilmesi ve aynı zamanda da dinlenip eğlenebilmesi olduğu söylenebilir.

Tablo 31. Kurum Yöneticilerinin Velilerin Müzik Dersine Yaklaşımına İlişkin Görüşleri

Öğrenci Velilerimizin Müzik Derslerine Olan Yaklaşımlarını Nasıl Değerlendiriyorsunuz?		
Tema	Öne Çıkan Görüşler	Sayı
İlgili	Veli ve öğrenciler oldukça ilgililer	6
İlgisiz	Önemsiz, boş ders ve vakit kaybı	1
Çalgı eğitimi	Branşlaşma	1
Yaş gruplarına göre değişen ilgi düzeyleri	5.ve 6. Sınıflar ilgili 7. Ve 8. Sınıfta ilgi azalıyor	1

Tablo 31'e göre özel öğretim kurumlarında görev yapmakta olan yöneticilerin verdikleri cevaplara bakıldığında 6 yöneticinin velilerin çocuklarının müzik eğitimiyle ilgili memnuniyet içerisinde oldukları, 1 yöneticinin velilerin akademik sınavlara daha fazla önem vermesinden ötürü müzik dersini önemli bulmadıkları, 1 yöneticinin velilerin çocuklarının bir çalgıda branşlaşıp uzmanlaşmalarını istediği, 1

yöneticinin velilerin çocuklarının özellikle 5. ve 6. Sınıflarda daha istekli bulduklarını belirttikleri, 7. ve 8. Sınıflarda ise ilginin azaldığı düşüncesinde oldukları görülmektedir.

Bu kurumlarda görev yapan yöneticilerin velilerin büyük bir çoğunluğunu müzik dersine önem veren ve müzik dersine oldukça ilgili veliler olarak nitelendirdikleri söylenebilir.

Tablo 32. Kurum Yöneticilerinin Kurumlarında Verilmekte Olan Müzik Eğitimi Yeterli Bulmalarına İlişkin Görüşleri

Kurumunuzda Verilmekte Olan Müzik Eğitimi Yeterli Buluyor musunuz?	
Yönetici Cevabı	Yönetici Sayısı
Evet	8
Hayır	1
Toplam	9

Tablo 32'ye göre “kurumunuzda verilmekte olan müzik eğitimi yeterli buluyor musunuz?” sorusuna verdikleri cevaplar incelendiğinde, 8 yöneticinin müzik eğitimi yeterli bulduğu, 1 yöneticinin verdiği cevaba göre ise müzik eğitimi yeterli bulmadığı anlaşılmaktadır.

Bu kurumda görev yapan yöneticilerin verdikleri cevaba göre müzik eğitiminin yeterli olduğu söylenebilir.

Tablo 33. Kurum Yöneticilerinin Müzik Eğitiminden Beklentilerine İlişkin Görüşleri

Kurumunuzda Verilen Müzik Eğitiminden Beklentileriniz Nelerdir?		
Tema	Öne çıkan görüşler	Sayı
Öğrenci ihtiyaçları	Mutlu saatler geçirmeleri, sosyal gelişimi	3
Çalışma verimliliği	Sanat ve müziğe duyarlılığını geliştirmek	2
Çalgı çalması	Yeteneklerini ortaya çıkartmak	4
Sosyal Aktiviteler	Okul için ve okul dışı etkinliklerde yer alması	2

Tablo 33'e göre özel öğretim kurumlarında görev yapmakta olan araştırmaya katılan yöneticilerin verdikleri cevaplara göre 4 yönetici öğrencilerin yeteneklerini ortaya çıkarmak için çalgı çalması gerektiğini, 3 yönetici sosyal gelişim ve mutlu saatler geçirmeleri gerektiğini, 2 yönetici sanat ve müziğe olan duyarlılığın artması

gerektiğini ve 2 yönetici ise öğrencilerin okul içi ve okul dışı etkinliklerde yer alması gerektiğini vurguladıkları görülmektedir.

Bu tabloya göre özel öğretim kurumlarında yöneticilerin müzik derslerinden beklentilerinin öğrencilerin okul içi ve okul dışı aktivitelerde daha sosyal olması ve çalgı çalmaya olan ilginin artması yönünde olduğu söylenebilir.

Tablo 34. Müzik Öğretmenlerinin Kurum Yönetiminin Müzik Derslerine Yönelik Beklentilerine İlişkin Görüşleri

Kurum Yönetiminin Müzik Derslerinden Beklentileri Nelerdir?		
Tema	Öne Çıkan Görüşler	Sayı
Ders içi ve Ders Dışı etkinlikler	Müzikal etkinlikler, Milli bayramlar	7
Çalgı Eğitimi	Çalgı çalmaya ilgi duymalarını sağlamak	1
Sürekliliği sağlamak	En iyiye sağlama ve eğitimi İleriye taşımak	2
Beklentilerin farklılık göstermesi	Velilerin isteklerine göre şekillenmesi	1

Tablo 34'e göre özel öğretim kurumlarında görev yapmakta olan öğretmenlerin verdikleri cevaplara bakıldığında, kurum yönetiminin beklentilerinin, 7 öğretmenin müzikal etkinliklerde ve milli bayramlarda görev almasını, 2 öğretmenin müzik eğitimi ileriye taşımasını ve sürekliliği sağlamasını, 1 öğretmenin çalgı eğitimine katkı sağlamasını, 1 öğretmenin velilerin beklentilerinden ötürü velilerin taleplerine göre davranması (çalgı eğitimi, ders saatleri, koro eğitimi vb.) biçiminde yansıdığını belirttikleri görülmüştür.

Bu kurumlarda görev yapan yöneticilerin öğretmenlerden beklentilerinin büyük bir kısmının müzikal etkinlikler ve milli bayramlarda rol almaları olduğu dile getirilmiştir.

Tablo 35. Velilerin Öğrencilerinin Müzik Eğitimi Almalarına Olan Yaklaşımlarını Gösteren Dağılım

Öğrenci Velilerinizin Çocuklarının Müzik Eğitimi Almalarına Olan Yaklaşımları Konusunda Görüşleriniz Nelerdir?		
Tema	Öne Çıkan Görüşler	Sayı
Velilerin desteği	İlgili veliler müzik kulüplerinde görev almaktadırlar.	6
Enstrüman eğitimi	En az bir enstrüman çalması isteniyor	2
Yönlendirme hizmetleri	Yetenekleri doğrultusunda velilerle görüşülüyor.	1

Tablo 35'e göre özel öğretim kurumlarında görev yapmakta olan yöneticilerin verdikleri bulgulara bakıldığında 6 yönetici velilerin çocukları ile birlikte müzik kulüplerinde görev aldıkları, 2 yönetici velilerin çocuklarının en az bir enstrüman çalmasını istediklerini, 1 yönetici veliler ile çocukların yetenekleri konusunda görüşüp ona göre yönlendirmelerini sağladığı görülmüştür.

Bu kurumlarda görev yapan yöneticilerin velilerin büyük bir çoğunluğunun çocukları ile birlikte müzik kulüplerine katılarak ve çocuklarının etkinliklerde yer almasını sağlamak, çocukların müziğe olan ilgisini daha da arttırmak için olduğu söylenebilir.

Tablo 36. Velilerin Müzik Derslerinden Beklentilerini Gösteren Dağılım

Velilerin Müzik Derslerinden Beklentileri Nelerdir?		
Tema	Öne Çıkan Görüşler	Sayı
Müzik kültürü	Büyük yaş gruplarında akademik ders ve nota öğretimi	3
Enstrüman eğitimi	Temel düzeyde enstrüman çalma	5
Dinlendirici	Çocukların mutlu olması	3

Tablo 36'ya göre özel öğretim kurumlarında görev yapmakta olan yöneticilerin verdikleri bulgulara bakıldığında 5 yönetici velilerin çocuklarının temel düzeyde enstrümana çalmasını istediğini, 3 yönetici velilerin çocuklarının akademik ders ve nota eğitimi almalarını istediğini ve 3 yönetici velilerin çocuklarını müzik derslerinde dinlenip mutlu olmalarını istediğini göstermektedir.

Bu kurumlarda görev yapan yönetici velilerinin çocuklarının temel düzeyde enstrüman çalmalarını istedikleri söylenebilir.

Sonuç olarak, özel öğretim kurumlarında görev yapan yöneticilerin birçoğu müzik derslerinin işleyişinden memnun olduklarını söylemişlerdir. Öğrencilerin özellikle enstrüman eğitimine yönelik çalışmalarını, okul içi- okul dışı etkinlikler, özel günler ve sene sonu etkinliklerine katılım sağlamasını istemişlerdir. Müzik eğitimcilerinin hazırlamış olduğu etkinliklerden memnun olduklarını dile getirmişlerdir.

Ayrıca kurum yöneticileri velilerin ilgilerinden oldukça memnun olduklarını, öğrencilerinde müzik etkinliklere yönelik veliler kadar ilgili olmalarını istemektedirler.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu bölümde araştırmadan elde edilen veriler ve bulgular ışığında ortaya çıkan sonuçlar özetlenmiştir.

Özel Öğretim Kurumlarındaki Müzik Eğitiminin Değerlendirilmesi için görüşme soruları hazırlanmış olup, 12 özel öğretim kurumundan 11 müzik öğretmeni ve 9 Yöneticinin katılımı ile bulgular elde edilmiştir.

Bu bulgulara dayalı olarak Antalya'daki özel öğretim kurumlarında görev yapmakta olan müzik öğretmenlerinin büyük çoğunluğunun lisans mezunu olduğu görülmüştür.

Antalya'daki özel öğretim kurumlarının müzik odaları incelendiğinde genel olarak okullarda 1 müzik odası bulunduğu, bir okulda 7 müzik odasının olduğu bilgisine ulaşılmıştır. Sonuç olarak bu kurumların müzik odalarının bulunduğu görülmektedir.

Bulgulara dayalı olarak bazı okulların müzik derslerinin çalgı seçmeli yapıldığı, bazı okullarda müzik derslerinin toplu verildiği, bir okulda da müzik eğitiminin hem toplu hem de çalgı seçmeli olarak haftalık program ayarlanarak yapıldığı görülmüştür. Verilere bakıldığında bu kurumlarda yapılan müzik derslerinin toplu müzik dersi olduğu bilgisine de ulaşılmıştır.

Yönetici ve öğretmen görüşlerine göre velilerin müzik derslerinden beklentileri daha çok bir çalgı çalabilmeleri ve iyi bir müzik kültürüne sahip bireyler yetişmesi yönündedir.

Müzik öğretmenlerine göre ders saatlerinin arttırılması gerekmektedir. Özellikle çalgı eğitimi yapılan sınıflardaki öğrenci sayılarının minimuma indirilmesinin müzik dersinin daha verimli geçmesine olanak sağlayacağı görüşü dile getirilmiştir.

Yine yönetici görüşlerine dayanarak velilerin çocuklarının aldıkları sınavlara yönelik derslerin (Matematik, Kimya, Türkçe vb.) eğitim - öğretim hayatı boyunca aksamaması için müzik ders saatlerinin uygun olduğu bilgisine ulaşılmıştır.

Bu çalışmaya dayalı olarak özel öğretim kurumlarının büyük bir kısmında öğrenci ve öğrenci velilerinin beklentileri dikkate alınarak müzik ders programları

oluşturulmaktadır. Yönetici ve müzik eğitimcilerinin vermiş olduğu bilgilere dayanarak velilerin isteklerine göre dersler toplu veya çalgıya yönelik seçmeli yapılmaktadır.

Müzik eğitimcileri müzik derslerini işlerken milli eğitimin müfredatı ile kendi programlarını ya da okullarının oluşturdukları müfredatı harmanlayarak yeni oluşan müfredatı okullarında uygulamaktadırlar.

Çalgıya yönelik bireysel eğitimi tercih etmektedirler. Bununla birlikte karşılaştıkları sorunların başında bireysel derslerdeki öğrenci sayılarının fazlalığı dikkati çekmektedir. Öğrenci sayısının azaltılmasının derslerdeki verimliliğin artmasına olanak sağlayacağını düşünmektedirler.

Bazı özel okullarda bireysel derslerin yerine toplu müzik dersi yapılmaktadır. Bu derslerde müzik teorisi, müzik tarihi, nota öğretimi yapılmaktadır. Müzik eğitimcilerinin görüşlerine göre bazı öğrenciler müzik derslerinin teorik kısımlarından sıkıldığını dile getirmişlerdir.

Müzik eğitimcilerin vermiş oldukları bilgiye dayanarak bazı öğrencilerin müzik dersini gereksiz ve hatta zaman kaybı olarak bulmaktadır. Bu dersin yerine sınava yönelik (Matematik, Fizik, Türkçe dersleri gibi) dersleri çalışmayı tercih ettikleri de dile getirilmiştir.

Bu sonuçlar doğrultusunda şu önerilerde bulunulabilir:

1. Derslerin verimli yapılabilmesi için müzik ders saatlerinin artırılması gerekmektedir. Bu sayede öğrencilerin müzikal yetenekleri keşfedilebilir ve öğrencinin isteği doğrultusunda sanat eğitimine yönelik çalışmalar yapılabilir.

2. Enstrümana yönelik yapılacak dersler için öğrencilere bireysel ders saati verilmeye çalışılması ya da derse alınan öğrencilerin sayılarının minimum düzeye indirilmesi derslerdeki verimliliği arttırabilir. Bunun sonucunda öğrenci bir çalgıyı daha iyi tanıma fırsatı bulabilir ve çalgısında ustalaşmasına olanak sağlanabilir.

3. Toplu müzik derslerinde nota eğitimi, müzik kültürü, müzik tarihi gibi dersler verilmeli, fakat öğrencileri sıkmamak için çeşitli eğitici ve eğlenceli aktiviteler yapmalı, derslerin sevilmesi sağlanmalıdır. Bunun sonucunda öğrenci nota ve müzik tarihini severek ve isteyerek çalışabilir, müziği meslek olarak yapmayacak olsa bile genel kültürüne katkıda bulunabilir.

4. Özellikle ilköğretim bölümünde ritim (Orff) çalgıları etkin bir biçimde kullanılmalı, öğrencinin daha küçük yaşta ritim duygusu kazanması sağlanmalıdır.

5. Özel Öğretim Kurumlarında verilmekte olan hizmet içi eğitimlere katılmalı, sürekli yenilenen ve gelişen bu çağda öğretmenin kendini geliştirmesi son derece önemli olduğu unutulmamalıdır.

6. Okullarda sınava yönelik çalışmalar yapıldığı için müziğe verilen önem az olduğu görülmektedir. Yönetici ve veliler öğrencilerin sınava yönelik derslerinin aksamaması için bu ve bunun gibi derslerin saatlerini yeterli görmekteyiz. Çocuğun zihinsel gelişiminde diğer dersler dışında müziğin de önemi çok büyüktür. Bunun için müzik öğretmenlerinin derslerinde bu dersin önemini anlatmaları ve dersi sevdirmeye çalışmaları gerekmektedir.

KAYNAKÇA

- Akyüz, Y. (1982). *Türk Eğitim Tarihi (Başlangıçtan 1982'ye)*. Ankara: Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Yayınları.
- Altuğ Dönmez, M. (2015). *Özel Okullarda Tutundurma Uygulamaları “Ankara'daki Özel Okullarda Bir Alan Çalışması”*. Yüksek Lisans Tezi, Ankara: Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Artut, K. (2002). *Sanat Eğitimi Kurumları ve Yöntemleri*. Ankara, Anı Yayıncılık
- Aydın, M. (1994). *Eğitim Yönetimi*. Ankara: Hatiboğlu Yayınevi.
- Babacan, S., Kırac, M., Ağaçkanlı, İ.H., Demirbaş, S. (1991). *Dünden Bugüne Özel Öğretim Kurumları I Özel Okullar*. Ankara: Yayınlar Dairesi Başkanlığı
- Binbaşıoğlu, C. (2009). *Başlangıçtan Günümüze Türk Eğitim Tarihi*. Bursa: Ekin Basım Yayın Dağıtım.
- Cebeci, S. (2010). *Bilimsel Araştırma ve Yazma Teknikleri*. İstanbul: Alfa Yayıncılık.
- Cevat, N. (2001). *Maarif-i Umumiye Nezareti Tarihçe-i Teşkilat ve İcraatı*. Ankara: XIX. Asır Osmanlı Maarif Tarihi
- Çakar, M., Dılmaç, B. (1999). Türkiye’de ve Dünyada Özel Okulların Yapısı ve İşleyişi. İstanbul: M.Ü. Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi, 219-232
- Dinler, Z. (2006). *Bilimsel Araştırma ve E- Kaynaklar*. Bursa: Ekin Kitapevi Yayınları
- Eren, H. (2005). *Özel Okullar*. Ankara: Türkiye Özel Okullar Birliği Yayınları
- İsmailoğlu, A.H. (2003). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. İstanbul: Beta Basım Dağıtım A.Ş.
- İstanbul Ticaret Odası (1997). *Özel Okulların Sorunları ve Çözüm Örnekleri Paneli*. İstanbul: İstanbul Ticaret Odası Yayınları.
- İstanbul Ticaret Odası (1999). *Ulusal Eğitimde Özel Okulların Yeri ve Sorunları Paneli*. İstanbul: İstanbul Ticaret Odası Yayınları
- Kapluhan, E. 1921 Maarif Kongresi’nin Türk Eğitim Tarihindeki Yeri Ve Önemi,

Yalova Sosyal Bilimler Dergisi, Nisan-Ekim 2014, Yıl.5 Sayı:8.

Karasar, N. (2008). *Bilimsel Araştırma Yöntemi: Kavramlar İlkeler Teknikler*. (18. Baskı). Ankara: Nobel A Yayıncılık.

Kaya, Y. K. (1996). *Eğitim Yönetimi. Kuram ve Türkiye’deki Uygulama*. Ankara: Bilim Kitap ve Kırtasiye LTD. ŞTİ.

Keçeci Kurt, S. (2012). Osmanlı Dönemi’nde Türklerin Açtığı Mektepler. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi* Cilt: 9, Sayı:19, ss. 105-123

Küçük, O. (2016). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. Bursa: Ekin Basım Yayın Dağıtım

Küçükçayır, G., Cemaloğlu, N. (2018). *Türkiye’de Geçmişten Günümüze Özel Okullar ve Eğitim Politikaları Üzerine Bir Araştırma*.
<https://www.researchgate.net/publication/323106113>

Küçüköncü, H. Y. (2007). *Müzik Eğitimi ve Öğretimi*. Ankara: İlke Yayınevi

Milli Eğitim Bakanlığı, (2000). *İlköğretim Okulu Ders Programları*. İstanbul: Milli Eğitim Basımevi.

Milli Eğitim Bakanlığı, (2018). *Müzik Dersi Öğretim Programı*, Ankara: Milli Eğitim Basımevi.

Sayhan, S. (2011). *Yabancı Özel Okullar. Sosyoloji Konferansları*. İstanbul, Cilt 0, Sayı 24.

Sönmez, V. (2009). *Program Geliştirmede Öğretmen Elkitabı*.(15. Baskı). Ankara: Anı Yayıncılık.

Subaşı, B., Dinler, A. (2003). *Dünyada ve Türkiye’de Özel Okullar*. İstanbul: Ticaret Odası Yayınları.

Şişman, M. (2000). *Öğretmenliğe Giriş*. Ankara: Pegem Yayınları.

Tanrıöğen, A. (2012). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Anı Yayıncılık

Uçan, A. (1994). *Müzik Eğitimi. Temel Kavramlar-İlkeler-Yaklaşımlar*. Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.

- Uçan, A. (1994) Müzik Kuramları Eğitimin Kavramsal Temelleri ve Genel Kuramsal Çerçevesi. Türkiye’de Müzik Öğretmenliği Eğitiminin Yetmiş beşinci Yılına Armağan (1924-1994), Ankara: *Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*.
- Uçan, A. (1996). *İnsan ve Müzik İnsan ve Sanat Eğitimi*. Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.
- Umuzdaş, S. (2012). Levent, A. Müzik Öğretmenlerinin İlköğretim Müzik Dersi İşleyişine Yönelik Görüşleri. *YYÜ Eğitim Fakültesi Dergisi*, Cilt: IX, Sayı:1, ss. 56-73.
- Yıldız, F. (2013). *Müziksel İşitme Okuma ve Yazma Derslerindeki Makamsal Dizilerin Öğretiminde Sefai Acay Yaklaşımının Kullanılabilirliği*. Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Müzik ASD

EKLER

EK-1 A.K.Ü. SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ ETİK KURUL KARARI

Evrak Tarih ve Sayısı: 25/04/2019-E.14101

T.C.
AFYON KOCATEPE ÜNİVERSİTESİ
Hukuk Müşavirliği

Sayı : 31731878-050.01.04-
Konu : ETik Kurul Kararları (Sosyal/03)

MÜZİK ANASANAT DALI BAŞKANLIĞINA

Sosyal ve Beşeri Bilimler Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kurulu'nun 18.04.2019 tarihinde yapılan toplantısında biriminize ilişkin alınan karar ek'te gönderilmiştir.

Bilgilerinizi ve gereğini rica ederim

e-imzalıdır
Prof.Dr. Mehmet KARAKAŞ
Etik Kurulu Başkanı

Ek: Etik Kurul Kararları (23 Adet)

Dağıtım:
Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı Başkanlığına
Eğitim Fakültesi Dekanlığına
Sandıklı Uygulamalı Bilimler Yüksekokulu
Müdürlüğüne
Afyon Meslek Yüksekokulu Müdürlüğüne
Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu
Müdürlüğüne
İnternet ve Bilişim Teknolojileri Yönetimi
Anabilim Dalı Başkanlığına
Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Anabilim
Dalı Başkanlığına
Sosyoloji Bölüm Başkanlığına
Yabancı Diller Yüksekokulu Müdürlüğüne
İşletme Anabilim Dalı Başkanlığına
İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dekanlığına
Psikoloji Bölüm Başkanlığına
Müzik Anasanat Dalı Başkanlığına

Evrakı Doğrulamak İçin : <https://ebys.aku.edu.tr/en/Visum/Dogrula/KA499DY>

Adres: Afyon Kocatepe Üniversitesi Rektörlüğü
Hukuk Müşavirliği
Telefon: 4440303 Faks: 02722281408
e-Posta: hukukm@aku.edu.tr

Bilgi için: İsa Aydın
Unvanı: Bilgisayar İşletmeni
Tel No: 027222181073

T.C.
AFYON KOCATEPE ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL VE BEŞERİ BİLİMLERİ BİLİMSEL ARAŞTIRMA VE YAYIN ETİĞİ KURULU
KARARLARI

TOPLANTI SAYISI:03

KARAR TARİHİ:18.04.2019

KARAR 2019/70

Üniversitemiz Sosyal Bilimler Enstitüsü Müzik Anasanat Dalı Yüksek Lisans öğrencisi Başak AYTAÇ AYAZ'ın "Özel Öğretim Kurumlarındaki Müzik Eğitiminin Değerlendirilmesi (Antalya Örneği)" başlıklı yüksek lisans tezi kapsamında kullanacağı veri toplama araçlarının, etik açıdan sakıncalı olmadığına, katılanların oy birliği ile karar verildi.

ASLI GİBİDİR

Prof.Dr.Mehmet KARAKAŞ

Sosyal ve Beşerî Bilimleri Bilimsel Araştırma ve Yayın Etik Kurulu Başkanı

EK-2. MÜZİK ÖĞRETMENLERİNE UYGULANAN GÖRÜŞME FORMU

YÖNERGE

Bu araştırma, AKÜ Sosyal Bilimler Enstitüsünde yürütülmekte olan ‘Özel Öğretim Kurumlarındaki Müzik Eğitiminin Değerlendirilmesi’ adlı teze veri toplamak amacıyla hazırlanmıştır. Yarı yapılandırılmış olarak mevcut durumu tespit etmek, ihtiyaç ve gereksinimleri değerlendirmek ve problemlere yönelik çözüm yollarını araştırmak amacıyla hazırlanmış 27 soru bulunmaktadır. Bu araştırma kapsamında vereceğiniz bilgilerle Özel Öğretim Kurumlarında verilmekte olan müzik eğitiminin niteliğini ele alacağından cevaplarınız büyük önem taşımaktadır.

Samimi ve içten cevaplarınız için teşekkür ederiz.

Y.L Öğr. Başak AYTAÇ AYAZ

MÜZİK EĞİTİMCİLERİNİN GÖRÜŞLERİNE YÖNELİK GÖRÜŞME SORULARI

1.Kaç yıldır görev yapıyorsunuz?

2.Bu okuldaki kaçınıcı yılınız?

3.Mezun olduğunuz okul ve bölüm adını belirtiniz.

4.Eğitim durumunuz?

Lisans

Yüksek Lisans

Doktora

5.Branş algılarınız nedir? Hangi algılara hakimsiniz?

6.Bir müzik eğitimcisi olarak kurumunuzda verilmekte olan müzik dersine yönelik önerileriniz nelerdir?

7.Okulunuzda kaç müzik odası bulunmaktadır?

8.Size ait bir müzik odası var mı?

9.Müzik odalarında yeterli enstrüman bulunuyor mu?

10.Derslerinizde ritim (Orff) algıları kullanıyor musunuz?

11.Müzik ders müfredatını kendiniz mi oluşturuyorsunuz, yoksa bakanlığın müfredatını mı kullanıyorsunuz?

12.Müzik derslerinizi enstrümana yönelik seçmeli mi yapıyorsunuz yoksa tüm öğrenciler ile toplu müzik dersi mi yapıyorsunuz?

13.Bilgisayar ve teknolojik cihazlardan yararlanıyor musunuz?

14.Müzik ders saatlerini yeterli buluyor musunuz?

15.Yapılan etkinlikleri sergileme imkânınız var mı?

16.Derslerinizde kullandığınız yöntemleri yeterli buluyor musunuz? Hizmetiçi seminer vb. Çalışmalara ihtiyaç duyuyor musunuz?

17.Öğrencileriniz müzik derslerine ilgi duyduklarını düşünüyor musunuz?

18.Öğrencilerinizin müzik derslerini sevdiğini ve keyif aldığını düşünüyor musunuz?

19.Öğrencilerinizin müzik derslerinden beklentileri nelerdir?

20.Öğrencilerinizin en çok sevdiğini düşündüğünüz etkinlikler nelerdir?

21.Öğrencilerinizin en sevdiği enstrümanlar hangileridir?

22.Öğrencilerinizin müzik derslerinde en sevmedikleri etkinlikler nelerdir?

23.Öğrencilerinizin en sevmediği enstrümanlar hangileridir?

24.Velilerinizin müzik derslerine olan bakış açısını nasıl değerlendiriyorsunuz?

25.Velileriniz etkinlikleri destekliyorlar mı? Beklentileri nelerdir?

26.Kurum yönetiminin müzik derslerinden beklentileri nelerdir?

27.Belirtmek istediğiniz başka görüşleriniz problem ve çözüm önerileriniz varsa belirtiniz.

EK-3. YÖNETİCİLERE UYGULANAN GÖRÜŞME FORMU

YÖNERGE

Bu araştırma, AKÜ Sosyal Bilimler Enstitüsünde yürütülmekte olan ‘Özel Öğretim Kurumlarındaki Müzik Eğitiminin Değerlendirilmesi’ adlı teze veri toplamak amacıyla hazırlanmıştır. Yarı yapılandırılmış olarak mevcut durumu tespit etmek, ihtiyaç ve gereksinimleri değerlendirmek ve problemlere yönelik çözüm yollarını araştırmak amacıyla hazırlanmış 13 soru bulunmaktadır. Bu araştırma kapsamında vereceğiniz bilgilerle Özel Öğretim Kurumlarında verilmekte olan müzik eğitiminin niteliğini ele alacağından cevaplarınız büyük önem taşımaktadır.

Samimi ve içten cevaplarınız için teşekkür ederiz.

Y.L Öğr. Başak AYTAÇ AYAZ

OKUL YÖNETİCİLERİNİN GÖRÜŞLERİNE YÖNELİK GÖRÜŞME SORULARI

1.Kaç yıldır bu kurumda görev yapıyorsunuz?

2.Branşınız nedir?

3.Okulunuzda kaç müzik odası bulunmaktadır?

4.Müzik odalarında yeterli enstrüman bulunuyor mu?

5.Kurumunuzda verilmekte olan müzik eğitimi yeterli buluyor musunuz?

6.Müzik ders saatlerini yeterli buluyor musunuz?

7.Kurumunuzda verilen müzik eğitiminden beklentileriniz nelerdir?

8.Müzikle ilgili etkinlikleri yeterli buluyor musunuz?

9.Kurumunuzdaki öğrencilerinizin müzik derslerine olan ilgilerini nasıl değerlendiriyorsunuz?

10.Kurumunuzdaki öğrencilerin müzik derslerinden beklentilerini nasıl değerlendiriyorsunuz?

11.Öğrenci velilerinizin müzik derslerine olan yaklaşımlarını nasıl değerlendiriyorsunuz?

12.Öğrenci velilerinizin çocuklarının müzik eğitimi almalarına olan yaklaşımları konusunda görüşleriniz nelerdir?

13.Velilerinizin müzik dersinden beklentileri nelerdir?